

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

(Обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г. и бр. 62 от 2016 г.)

§ 1. В глава девета, раздел I се създава чл. 120в:

„Език

Чл. 120в. (1) Документите на пенсионноосигурителните дружества и на дружествата за допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация и на техните осигурителни посредници във връзка с дейността по допълнително социално осигуряване, които се предоставят на потребителите, на комисията и на заместник-председателя на комисията, се изготвят на български език.

(2) В отношенията между потребителите и дружествата за допълнително социално осигуряване, съответно – осигурителните посредници, може да се използва и друг език, когато така е уговорено.”

§ 2. В чл. 121, ал. 6 след думите „пенсионно осигуряване“ се поставя запетая и се добавя „с инвестиционната му политика“.

§ 3. В чл. 121б, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. чуждестранни юридически лица, извън тези по т. 3, които са регистрирани като осигурителна, застрахователна или друга финансова институция по националното им законодателство и подлежат на специализиран финансов надзор.“

§ 4. В чл. 121в се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Капиталът на пенсионноосигурителното дружество трябва да е изцяло внесен с парични вноски към момента на подаване на заявлението за получаване на пенсионна лицензия, съответно към датата на подаване на заявлението за вписване в Търговския регистър – при последващо увеличаване на капитала. Вноските в капитала на пенсионноосигурителното дружество на учредителите и акционерите не могат да се правят със заемни средства, със средства с недоказан произход или със средства, получени в резултат на престъпна или друга незаконна дейност.“

2. Алинеи 6 и 7 се изменят така:

„(6) Когато собственият капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество спадне под размера, определен в ал. 4, то уведомява в 3-дневен срок заместник-председателя на комисията и представя в 14-дневен срок от спадането на собствения капитал под изискуемия размер оздравителна програма за привеждане в 3-месечен срок на собствения капитал в съответствие с изискванията на кодекса. Когато неизпълнението на изискването по ал. 4 се установи от заместник-председателя на комисията, той разпорежда на пенсионноосигурителното дружество да изготви оздравителна програма в определен от него срок, който не може да е по-дълъг от 14 дни.

(7) Заместник-председателят на комисията одобрява или отказва да одобри оздравителната програма в 14-дневен срок от получаването ѝ. Заместник-председателят на комисията отказва да одобри програмата, когато предлаганите мерки не гарантират изпълнението на изискването по ал. 4 или на интересите на осигурените лица или пенсионерите.“

3. В ал. 9 накрая се добавя „и/или т. 19“.

4. Алинея 10 се изменя така:

„(10) Изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество, към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и към структурата и съдържанието на оздравителната програма се определят с наредба на комисията.“

5. Създава се ал. 14:

„(14) Когато при осъществявания финансов надзор се установи, че в отчети и в справки пенсионноосигурителното дружество е изчислило размера на резервите, които е длъжно да създава съгласно този кодекс, стойността на активите, пасивите, приходите и разходите или други показатели в нарушение на този кодекс и на актовете по прилагането му, заместник-председателят на комисията може да разпорежи да се извърши ново изчисление на всеки от тези показатели.“

§ 5. Член 121д се изменя така:

„Изисквания и отговорност на членовете на управителните и контролните органи

Чл. 121д. (1) Членовете на управителния и на надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество или на съвета на директорите, другите лица, оправомощени да го управляват или представляват, както и лицата на друга ръководна длъжност в дружеството трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да притежават професионална квалификация, знания и опит, адекватни за стабилното и благоразумно управление на дружеството (квалификация), и

2. да имат добра репутация и да са почитени (надеждност).

(2) Членовете на управителния и на контролния орган на пенсионноосигурителното дружество трябва колективно да притежават необходимата квалификация, компетентност, умения и професионален опит във всички относими области на дейността.

(3) Пенсионноосигурителното дружество се управлява и представлява заедно поне от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурист. Те не могат да възлагат цялостното управление и представителство на пенсионноосигурителното дружество на един от тях, но могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия.

(4) Управителният и контролният орган на пенсионноосигурителното дружество приемат и прилагат правила и процедури, с които да гарантират, че лицата по ал. 1 по всяко време отговарят на изискванията за квалификация и надеждност.

(5) Член на управителния съвет, на съвета на директорите или прокурист на пенсионноосигурителното дружество може да е само дееспособно физическо лице, което:

1. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен, не по-ниска от „магистър“, по специалност, подходяща за управление на дружеството;

2. притежава професионален опит съгласно ал. 6;

3. не е осъждано за умишлени престъпления от общ характер, както и за престъпления по непредпазливост против собствеността и против стопанството, извършени в Република България или в чужбина, освен ако е реабилитирано;

4. не е лишено от правото да заема материалноотговорна длъжност;

5. през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

6. не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност и не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник;

7. през последната една година преди акта на съответния компетентен орган не е било член на управителен или контролен орган, неограничено отговорен съдружник или прокурист в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред;

8. не е било освобождавано от управителен или от контролен орган на търговско дружество или като прокурист въз основа на приложена принудителна административна мярка, освен в случаите, когато актът на компетентния орган е бил отменен по надлежния ред;

9. не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен включително, с друг член на управителен или на контролен орган на дружеството и не се намира във фактическо съжителство с такъв член;

10. не е член на управителен или на контролен орган на друго пенсионноосигурително дружество, осъществяващо дейност в страната;

11. не са му налагани административни наказания през последните три години за системни нарушения на този кодекс, на другите закони, регламентиращи небанковия финансов сектор, на Закона за кредитните институции и на актовете по прилагането им или на съответното законодателство на друга държава членка;

12. не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност и за което не е налице конфликт на интереси, въз основа на събраните за него данни.

(6) Професионален опит по смисъла на ал. 5, т. 2 е налице, когато лицето не по-малко от 5 години е:

1. заемало длъжност в управителен или в контролен орган на пенсионноосигурително дружество, застраховател, презастраховател, банка или в друго предприятие от финансовия сектор, когато дейността на предприятието от финансовия сектор е съизмерима с тази на пенсионноосигурителното дружество;

2. заемало длъжност с ръководни функции в управлението или в инвестирането на активи на предприятие от нефинансовия сектор, чиито активи са съизмерими с активите, управлявани от пенсионноосигурителното дружество;

3. работило в държавни институции или в други публичноправни субекти, чиито основни функции включват управление и контрол на държавни или международни публични финансови активи или управление, контрол и инвестиране на парични средства по фондове, създадени с нормативен акт, при положение че задълженията му са били свързани с основната дейност на тези институции и субекти и управляваните, контролираните или инвестираните от тях активи са съизмерими с активите, управлявани от пенсионноосигурителното дружество;

4. работило на ръководна длъжност в държавни институции, които осъществяват дейност в сферата на социалното осигуряване и във финансите или в надзора върху тях.

(7) Член на контролния орган на пенсионноосигурително дружество може да е:

1. дееспособно физическо лице, което отговаря на изискванията на ал. 5, т. 1 и т. 3-12, или

2. юридическо лице, което съответно отговаря на изискванията по ал. 5, т. 5-8 и т. 10-12.

(8) Представителят на юридическо лице - член на контролния орган на пенсионноосигурителното дружество, трябва да отговаря на изискванията по ал. 7, т. 1.

(9) Не може да е член на управителен или на контролен орган, представител на юридическо лице в контролен орган или прокурист на пенсионноосигурителното дружество:

1. лице по чл. 123в, ал. 1, с което дружеството има договорни отношения;

2. банка-попечител, с която дружеството е сключило договор за попечителски услуги;

3. лице, свързано с лице по т. 1 или 2;

4. съдружник, акционер, член на управителен или на контролен орган на лице по т. 1 или 2.

(10) Лицата по ал. 5 и 7 преди избирането им от компетентния орган на дружеството, а лицата по ал. 8 - преди определянето им от съответното юридическо лице, подлежат на одобряване от комисията. За получаване на одобрение те подават заявление по утвърден от заместник-председателя на комисията образец, към което прилагат следните документи:

1. за лицата по ал. 5:

а) диплома за висше образование;

б) документи, удостоверяващи професионалния им опит;

в) свидетелство за съдимост или аналогичен документ за чужденец;

г) декларация по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, за обстоятелствата по ал. 5, т. 4-11 и ал. 9;

2. за лицата по ал. 7, т. 1 и ал. 8:

а) диплома за висше образование;

б) свидетелство за съдимост или аналогичен документ за чужденец;

в) декларация по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, за обстоятелствата по ал. 5, т. 4-11 и ал. 9;

3. за лицата по ал. 7, т. 2 - декларация по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, за обстоятелствата по ал. 5, т. 5-8, 10 и 11 и ал. 9.

(11) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 10 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и в чужбина или от трети лица на документи и/или информация относно заявителя, съответно относно лицата, които го контролират, членовете на неговите управителни и контролни органи и прокуристите му.

(12) Заместник-председателят на комисията внася в комисията предложение за одобряване или за отказ за одобряване на заявителя по ал. 10 в едномесечен срок от подаването на заявлението, а когато са изискани допълнителни документи или информация от заявителя или други лица или са дадени указания за отстраняване на несъответствия съгласно ал. 11 - в едномесечен срок от представянето им. Когато документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок за внасяне на предложението. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не са представени, заместник-председателят на комисията внася предложението в комисията в едномесечен срок от определения срок за тяхното представяне. Комисията се произнася с мотивирано решение в едномесечен срок от внасянето на предложението.

(13) Комисията отказва да издаде одобрение, когато заявителят по ал. 10:

1. не отговаря на изискванията на този кодекс;

2. с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции;

3. не е внесъл изисканите документи в определения по ал. 11 срок;

4. е представил документи, които съдържат неверни данни.

(14) Одобрението на комисията на лице по ал. 5, 7 или 8 се издава за заемане на длъжност в управителен или контролен орган на конкретно пенсионноосигурително дружество и не поражда действие, в случай че в срок една година от издаването му лицето по ал. 5, 7 или 8 не е избрано от компетентния орган на дружеството, а по ал. 8 – не е определено от съответното юридическо лице.

(15) Лице по ал. 5, 7 или 8, което престане да отговаря на предвидените в този член изисквания, е длъжно да уведоми незабавно управителния и контролния орган на дружеството и заместник-председателя на комисията. В този случай лицето няма право да осъществява функциите си и да получава възнаграждение.

(16) Членовете на управителния или на контролния орган на пенсионноосигурителното дружество носят лична имуществена отговорност за причинените от тях вреди при управлението на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, които са пряка и непосредствена последица от техните виновни действия или бездействия.

(17) Взетите решения от управителния и от контролния орган и сключените сделки в нарушение на ал. 15, изречение второ, са действителни, а лицето, извършило нарушението, отговаря пред пенсионноосигурителното дружество и фонда за допълнително пенсионно осигуряване за причинените вреди."

§ 6. Създава се чл. 121д¹:

„Независими членове

Чл. 121д¹. (1) Най-малко една трета от съвета на директорите или от надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество се състои от независими членове – физически лица.

(2) Независимият член на съвета:

1. трябва да отговаря на изискванията по чл. 121д, ал. 5;

2. не трябва да е:

а) служител в пенсионноосигурителното дружество;

б) лице, което е свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“ и „д“ от Допълнителните разпоредби;

в) лице, което е в трайни търговски отношения с пенсионноосигурителното дружество;

г) член на управителен или контролен орган, прокурист или служител на лице по буква „б“ или буква „в“;

д) свързано лице с друг член на управителен или контролен орган на пенсионноосигурителното дружество.

(3) За независимите членове се прилагат съответно чл. 121д, ал. 1, 2, 4, 6, ал. 9-14 и ал. 16-17.

(4) Кандидатите за независими членове удостоверяват изискванията по ал. 2, т. 1 с документите по чл. 121д, ал. 10, т. 1, а липсата на обстоятелствата по ал. 2, т. 2 - с декларация.

(5) Независим член, който престане да отговаря на изискванията по ал. 2, е длъжен да уведоми незабавно съответния орган на пенсионноосигурителното дружество и заместник-председателя на комисията. В този случай лицето няма право да осъществява функциите си и да получава възнаграждение."

§ 7. Член 121е се изменя така:

„Управление и представителство на пенсионноосигурителното дружество

Чл. 121е. (1) Поне едно от лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителното дружество, трябва да владее български език.

(2) Лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителното дружество, нямат право да заемат друга длъжност по трудов договор, освен като сътрудници в научни институти или преподаватели във висши училища. Те трябва да управляват дружеството като присъстват лично на неговия адрес на управление.

(3) Членовете на управителните и контролните органи на пенсионноосигурителното дружество и неговите прокуристи са длъжни:

1. да изпълняват задълженията си компетентно, добросъвестно и благоразумно, в интерес на осигурените лица и пенсионерите;

2. да предпочитат интересите на осигурените лица и пенсионерите в управляваните от дружеството пенсионни фондове пред своя собствен интерес и интереса на дружеството;

3. да съблюдават в действията си приложимото законодателство и приетите от дружеството актове, правила и процедури;

4. да избягват конфликти на интереси, а ако такива възникнат - да ги разкриват писмено, своевременно и пълно пред съответния орган на дружеството, да не участват във вземането на решения, както и да не оказват влияние върху вземането на решения, свързани със съответния случай;

5. да спазват конфиденциалност относно непубличната информация, свързана с дейността по допълнителното пенсионно осигуряване, осигурените лица и пенсионерите, включително след като престанат да са членове на съответните органи;

6. да приемат и осигурят прилагането в дейността на дружеството на необходимата организация и правила, с които да се гарантира спазването от дружеството:

а) на този кодекс и на подзаконовите актове по неговото прилагане;

б) на непосредствено приложимото законодателство на Европейския съюз в областта на допълнителното пенсионно осигуряване и надзора върху него и на актовете на компетентните органи на Европейския съюз по неговото прилагане;

в) на разпоредбите на вътрешните актове на пенсионноосигурителното дружество, които се изискват съгласно този кодекс или подзаконовите актове по прилагането му;

7. да се отнасят справедливо, обективно и безпристрастно към всички управлявани пенсионни фондове и към всички осигурени лица и пенсионери;

8. да следят за ефикасността и ефективността на резултатите от дейността по допълнителното пенсионно осигуряване, включително чрез оценка на действията и резултатите от дейността на осигурителните посредници и другите лица, с които са сключени договори за осъществяване на определени дейности.

(4) Пенсионноосигурителното дружество не може да сключва сделки с членовете на своите управителни и контролни органи и на свързаните с тях лица, освен в качеството им на членове на съответния орган, на акционери на пенсионноосигурителното дружество, на осигурени лица в управляваните от него фондове или на пенсионери."

§ 8. Член 121ж се изменя така:

„Изисквания към акционерите

Чл. 121ж. (1) Всяко лице, което самостоятелно или в съгласие с друго лице пряко или непряко притежава квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество, трябва:

1. да отговаря на изискванията по чл. 121д, ал. 5, т. 3-8 и т. 10-11, когато е физическо лице;

2. да отговаря съответно на изискванията по чл. 121д, ал. 5, т. 5-8 и т. 10-11, когато е юридическо лице;

3. да е осъществявало дейност поне 3 години към момента на подаване на заявлението по ал. 4, когато е юридическо лице;

4. да няма просрочени задължения към държавата и общините;

5. да е финансово стабилно;

6. по отношение на него да не са налице данни, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че във връзка с придобиването е извършено, се извършва или е имало опит за извършване на изпиране на пари по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари или за финансиране на тероризъм по смисъла на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма или че осъществяването на заявеното придобиване би увеличило риска от това;

7. да притежава добра репутация.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 1 се прилагат и за физическите лица - членове на управителните и контролните органи на юридическо лице по ал. 1, както и за физическите лица, които представляват юридическо лице по ал. 1.

(3) Всяко лице, което възнамерява самостоятелно или в съгласие с друго лице, пряко или непряко, да придобие квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество или да увеличи участието си в него, в резултат на което то ще стане квалифицирано или ще достигне или надхвърли праговете от 20, 33 или 50 на сто от капитала, трябва да поиска предварително разрешение от заместник-председателя на комисията.

(4) За получаване на разрешение по ал. 3 лицето подава заявление по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което прилага документите по чл. 122а, ал. 2.

(5) Когато след придобиването на квалифицираното участие ще последва промяна в контрола над пенсионноосигурителното дружество, заявителят представя и план за дейността, който включва:

1. основните цели на придобиването и начините за тяхното постигане (обосновка на придобиването, средносрочни финансови цели, съществените обстоятелства по включване на пенсионноосигурителното дружество в груповата структура на заявителя, включително описание на политиката, която ще ръководи вътрешногруповите отношения);

2. описание на въздействието на придобиването върху управлението на пенсионноосигурителното дружество и на неговата структура.

(6) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 4 и 5 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или на други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и в чужбина и от трети лица на документи и/или информация относно заявителя, лицата, които го контролират, членовете на неговите управителни и контролни органи и прокуристите му.

(7) Заместник-председателят на комисията дава или отказва да даде разрешение по ал. 3 в едномесечен срок от подаването на заявлението, а когато са изискани допълнителни документи и/или информация от заявителя или от други лица или са дадени указания за отстраняване на несъответствия съгласно ал. 6 – в едномесечен срок от представянето им. Когато документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок, в който следва да се произнесе. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не са представени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне.

(8) Заместник-председателят на комисията отказва издаването на разрешение по ал. 3, когато:

1. заявителят или лицето, което го контролира, не отговаря на изискванията на този кодекс;

2. заявителят не представи необходимите документи или те не отговарят на изискванията на този кодекс и на актовете по прилагането му;

3. представените документи съдържат неверни данни;

4. размерът на капитала на заявителя, притежаваното от него имущество и/или развиваната от него дейност по своя мащаб и финансови резултати не съответства на заявеното за придобиване участие;

5. произходът на средствата, с които заявителят ще придобие пряко или непряко участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество, не е доказан или те са получени в резултат на престъпна или друга незаконна дейност;

6. изискванията или трудностите при прилагането на отделни нормативни или административни актове на трета държава, регулиращи заявителя или други свързани с него лица, могат да възпрепятстват упражняването на ефективен надзор;

7. с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения заявителят може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции.

(9) Заместник-председателят на комисията може да откаже издаването на разрешение, когато не може да идентифицира действителните собственици (действителните бенефициери), които притежават пряко или непряко 10 и над 10 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на заявителя.

(10) При издаването на разрешение заместник-председателят на комисията може да определи срок, в който да се извърши придобиването, след изтичането на който издаденото разрешение се обезсилва. По искане на заявителя този срок може да се удължи, когато основателни причини налагат това.

(11) В случаите, когато се изисква разрешение по ал. 3, „Централен депозитар“ АД, наричан по-нататък „Централен депозитар“, извършва съответните вписвания във връзка с придобиването на акциите на пенсионноосигурителното дружество само след представяне на издаденото разрешение.“

§ 9. Създава се чл. 121з:

„Уведомяване

Чл. 121з. (1) Централният депозитар уведомява заместник-председателя на комисията за името/наименованието, адреса и за размера на притежаваното акционерно участие на всяко лице, което придобива едно и над едно на сто от акциите на пенсионноосигурителното дружество, или увеличава участието си в капитала на дружеството, така че то достига или надхвърля този праг, в 7-дневен срок от вписването на придобиването.

(2) Всяко лице, получило разрешение по чл. 121ж, ал. 3, е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от придобиването на участието в капитала на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Всяко лице, притежаващо самостоятелно или в съгласие с друго лице, пряко или непряко квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество, което намали своето участие или го увеличи, без за това да е необходимо разрешение по чл. 121ж, ал. 3, е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от промяната.

(4) При промяна в действителните собственици (действителните бенефициери), които притежават 10 и над 10 на сто от капитала на пенсионноосигурителното дружество, дружеството представя пред заместник-председателя на комисията декларация по утвърден от него образец за това обстоятелство в 14-дневен срок от промяната.“

§ 10. Член 122а се изменя така:

„Необходими документи за получаване на пенсионна лицензия

Чл. 122а. (1) За получаване на лицензия за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване дружеството подава до комисията писмено заявление по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което прилага:

1. протокола от учредителното събрание;
2. устава, приет на учредителното събрание;
3. решението на надзорния съвет за избор на управителен съвет и решението на съответния управителен орган за начина, по който ще се представлява дружеството, и за лицата, които ще го представляват;
4. правилници за работата на управителния и надзорния съвет или правилник за работата на съвета на директорите;
5. управленска и организационна структура на пенсионноосигурителното дружество;

6. бизнесплан за дейността на пенсионноосигурителното дружество за тригодишен период, съдържащ и информация за фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, които то предвижда да учреди;

7. документите по чл. 123е, ал. 4, т. 5, букви „а“-„и“, и т. 6 и 7;

8. удостоверение от местна банка за изцяло внесен минимално изискуем капитал съгласно чл. 121в, ал. 2;

9. документите по чл. 121д, ал. 10 и доказателства, включително декларации, че са изпълнени изискванията на чл. 121е, ал. 1 и 2;

10. списък на акционерите с техните ЕГН, единен идентификационен код или други аналогични данни за чуждестранните лица и размера на акционерното им участие, както и:

а) протоколи с решенията на управителните органи на акционерите – юридически лица, за участие в учредяването на акционерното дружество, което кандидатства за получаване на пенсионна лицензия;

б) удостоверения за актуално правно състояние – за юридическите лица, регистрирани в чужбина;

в) документ от компетентен орган, с който се удостоверява, че върху дейността на юридическо лице по чл. 121б, ал. 1, т. 4 се осъществява специализиран финансов надзор и се посочва обхватът му;

г) декларации от акционерите относно обстоятелствата по чл. 121б, ал. 2 и чл. 121в, ал. 3;

11. данни за информационната система на дружеството;

12. проект на договор с банка-попечител;

13. имената и личните данни на актюера, протокол с решение на общото събрание на акционерите за избора му и декларация относно обстоятелствата по чл. 122к, ал. 1, т. 1-4 по утвърден от заместник-председателя на комисията образец;

14. документ за платена такса.

(2) Всяко лице, което самостоятелно или в съгласие с други лица пряко или непряко притежава квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурителното дружество или може да упражнява контрол над дружеството, представя:

1. декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец относно действителните си собственици (действителните бенефициери), които притежават пряко или непряко 10 и над 10 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала му, и произхода на средствата, от които са направени вноските срещу записани акции, както и че те не са заемни;

2. декларация, че няма просрочени задължения към

държавата и общините;

3. удостоверения за установените и платените данъчни и осигурителни задължения за последните три години;

4. декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец, удостоверяваща, че са спазени изискванията на чл. 121ж, ал. 1, т. 1, съответно на т. 2;

5. декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец за наличието и естеството на финансови или всякакви други интереси или връзки на лицето или на членовете на управителните и контролните му органи, когато е юридическо лице, спрямо други акционери на пенсионноосигурителното дружество и/или членове на неговите управителни и контролни органи, както и за наличието или липсата на писмени или мълчаливи споразумения с друг/други акционер/акционери на пенсионноосигурителното дружество и/или с други лица във връзка с придобиването на квалифицираното участие, като към декларацията се прилагат текстовете на споразуменията, ако такива са налични;

6. документи за финансово състояние:

а) за юридическо лице - годишни финансови отчети за последните три години, след извършен одит, ако такъв е задължителен, както и финансов отчет за последното тримесечие, предхождащо подаването на заявлението, които задължително включват отчет за финансовото състояние, отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения;

б) за физическо лице - декларация по утвърден от заместник-председателя на комисията образец за финансовото му състояние, а за едноличен търговец - и годишни финансови отчети за последните три години, след извършен одит, ако такъв е задължителен, както и финансов отчет за последното тримесечие;

7. информация за групата, към която принадлежи юридическото лице, за предприятията в групата, които подлежат на финансов надзор, и за компетентните институции, които осъществяват надзора върху тях;

8. информация за кредитния рейтинг на заявителя и на търговските дружества, контролирани от него, както и на групата, от която той е част, когато такива рейтинги са присъдени;

9. справка за професионалната квалификация и опита на физическото лице или на членовете на управителния орган на юридическото лице, както и описание на дейността на юридическото лице до датата на подаване на заявлението;

10. устав или други аналогични учредителни документи.

(3) Заместник-председателят на комисията може да изисква в определен от него срок, не по-дълъг от един месец:

1. коригиране или допълване на документите по ал. 1 и 2 за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или на други документи;

2. представянето от заявителя, от компетентните органи в страната и в чужбина и от трети лица на документи и информация относно заявителя, лицата по ал. 2, членовете на управителните и контролните им органи и на прокуристите им.

(4) След получаването на пенсионна лицензия дружеството уведомява заместник-председателя на комисията при всяка промяна на документите или обстоятелствата по ал. 1 в 7-дневен срок от вписването или от вземането на решението, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.

(5) Комисията определя с наредба изисквания към документите по ал. 1, т. 6 и 11."

§ 11. В чл. 122б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „по чл. 122а“ се заменят с „по чл. 122а, ал. 1 и 2“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите, когато заместник-председателят на комисията е изискал допълнителни документи и/или информация от заявителя или от други лица или е дал указания за отстраняване на несъответствия съгласно чл. 122а, ал. 3, предложението по ал. 1 се внася в едномесечен срок от получаването на документите и/или информацията. Когато документите или информацията, изискани от други лица, са представени след тези от заявителя, заместник-председателят на комисията го уведомява за крайния срок за внасяне на предложението. В случаите, когато изисканите допълнителни документи или информация не бъдат представени, заместник-председателят на комисията внася предложението в комисията в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне.“

§ 12. Член 122в се изменя така:

„Основания за отказ

Чл. 122в. (1) Комисията отказва издаването на пенсионна лицензия, когато:

1. не са представени необходимите документи или те не отговарят на изискванията на този кодекс, или не са отстранени несъответствията в случаите по чл. 122а, ал. 3;

2. внесенят капитал е под установения минимум по чл. 121в, ал. 2;

3. някой от членовете на управителните и контролните органи, прокуристите или лицата по чл. 122а, ал. 2 не отговаря на предвидените в този кодекс изисквания, или ако с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите

операции;

4. са представени документи, които съдържат неверни сведения или данни;

5. дейността, която заявителят възнамерява да извършва, не осигурява необходимата му надеждност и финансовата му стабилност;

6. размерът на притежаваното имущество на лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, и/или развиваната от тях дейност по своя мащаб и финансови резултати не съответстват на заявеното за придобиване акционерно участие в заявителя и създават съмнение относно надеждността и пригодността на тези лица при необходимост да окажат капиталова подкрепа на заявителя;

7. произходът на средствата, с които лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, са направили вноски, не е доказан или тези средства са получени в резултат на престъпна или друга незаконна дейност;

8. поради свързаност между заявителя и други лица могат да възникнат съществени затруднения за упражняването на ефективен надзор;

9. изискванията или трудностите при прилагането на отделни нормативни или административни актове на трета държава, регулиращи едно или повече юридически или физически лица, с които заявителят има тесни връзки, ще възпрепятстват ефективното упражняване на надзора на комисията;

10. не са спазени други изисквания на този кодекс или на актовете по прилагането му.

(2) Комисията може да откаже издаването на пенсионна лицензия, когато не могат да се идентифицират действителните собственици (действителните бенефициери), които притежават пряко или непряко 10 и над 10 на сто от правата на глас в общото събрание или от капитала на лице по чл. 122а, ал. 2."

§ 13. В чл. 122е ал. 2 се изменя така:

„(2) Извън случаите по ал. 1 заместник-председателят на комисията може да направи предложение за отнемане на лицензията на пенсионноосигурително дружество, когато:

1. са нарушени изискванията на чл. 121д или 121ж;

2. дружеството е възпрепятствало упражняването на надзора и/или не е изпълнило влязла в сила наложена му принудителна административна мярка по този кодекс;

3. дружеството не изпълнява задълженията си към осигурените лица, пенсионерите или лицата, на които изплаща еднократно или разсрочено средства;

4. не се спазва доброволността при избор на фонд за

допълнително пенсионно осигуряване;

5. дружеството е сключило сделки, които засягат финансовата му стабилност или стабилността на управляваните фондове за допълнително пенсионно осигуряване, с което застрашава интересите на осигурените лица и пенсионерите;

6. дружеството е извършило грубо нарушение или системни нарушения на разпоредбите на този кодекс и на актовете по прилагането му;

7. дружеството е представило неверни данни относно собствения капитал (капиталовата база), минималните ликвидни средства или за резервите, които е длъжно да създава съгласно този кодекс."

§ 14. В чл. 122з, изречение второ след думите „се публикува“ се добавя „на страницата на комисията в интернет и“.

§ 15. В чл. 122и се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „или по Закона за здравното осигуряване“ се заличават.

2. В ал. 5 думите „или на Закона за здравното осигуряване“ се заличават.

§ 16. В чл. 123 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 3 думите „пенсионните резерви за изплащане на пожизнени пенсии от съответния фонд“ се заменят с „пенсионните и техническите резерви“.

2. В ал. 2 думите „Заместник-председателят на комисията определя“ се заменят с „Комисията определя с наредба“.

§ 17. В чл. 123а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 1 думите „получила разрешение да извършва“ се заменят със „с право да извършва“ и запетаята пред тях се заличава;

б) точка 2 се изменя така:

„2. чийто лиценз включва извършване на дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 9 от Закона за кредитните институции;“

в) в т. 3 думите „която е получила разрешение за“ се заменят с „чийто лиценз включва“;

г) в т. 4 думите „чиято лицензия, дейност, сделки или операции“ се заменят с „чиито лиценз, дейност, сделки или операции“;

д) в т. 5 думите „по чл. 65, ал. 2, т. 11 и 14 от Закона за банките или“ се заличават.

2. В ал. 3:

а) точка 2 се изменя така:

„2. чийто лиценз включва извършване на дейност като депозитарна или попечителска институция;“

б) в т. 3 думата „лицензия“ се заменя с „лиценз“.

3. В ал. 4 се създава т. 7:

„7. на първия работен ден на всяко тримесечие проверява извършената от пенсионноосигурителното дружество оценка на активите на фонда за допълнително пенсионно осигуряване за последния работен ден на предходното тримесечие, като при констатиране на несъответствия с изискванията на наредбата и правилата по чл. 181 уведомява пенсионноосигурителното дружество и следи за своевременното им отстраняване.“

4. Алинеи 7-9 се изменят така:

„(7) Банката-попечител не изпълнява нареждане по ал. 6, когато то противоречи на този кодекс и на подзаконовите актове по прилагането му, на правилника за организацията и дейността на фонда за допълнително пенсионно осигуряване и на неговата инвестиционна политика.

(8) Банката-попечител изпраща на заместник-председателя на комисията в края на всеки работен ден информация за постъпилите и изплатените парични средства, сключените сделки, активите на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, а на първия работен ден на всяко тримесечие - и данните, свързани с проверката по ал. 4, т. 7.

(9) Банката-попечител уведомява незабавно заместник-председателя на комисията за всяко констатирано при осъществяване на попечителските си задължения нарушение на този кодекс и на подзаконовите актове по прилагането му от страна на пенсионноосигурителното дружество. При поискване банката-попечител предоставя на заместник-председателя на комисията цялата информация, с която разполага във връзка с изпълнението на попечителските си задължения.“

5. Създава се ал. 10:

„(10) Банката-попечител отговаря пред пенсионноосигурителното дружество, пред фонда за допълнително пенсионно осигуряване, пред осигурените лица и пенсионерите за всички претърпени вреди, които са пряка и непосредствена последица от неизпълнение на попечителските ѝ задължения, включително от непълно, неточно и несвоевременно изпълнение, когато то се дължи на причини, за които банката-попечител е отговорна.“

§ 18. В чл. 123б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „от датата на сключването му“ се поставя запетая и се добавя „съответно от изменението му“.

2. В ал. 8 думите „изпълнението на задълженията за съхраняването на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване без прекъсване“ се заменят с „изпълнението на попечителските задължения без прекъсване“.

3. В ал. 10 се създава изречение второ:

„След откриване на производството по несъстоятелност квесторът, временният синдик или синдикът на банката-попечител е длъжен в срок не по-късно от 5 работни дни от датата на подписването на договора за попечителски услуги между пенсионноосигурителното дружество и новата банка-попечител да извърши действията по ал. 6 съгласно дадените от пенсионноосигурителното дружество инструкции и нареждания.“

§ 19. В чл. 123в се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество сключва договор с инвестиционен посредник след одобряване от управителния орган на дружеството.“

2. Алинея 3 се отменя.

§ 20. Член 123г се изменя така:

„Договор с осигурителен посредник

Чл. 123г. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва договори с осигурителни посредници – физически или юридически лица. Осигурителните посредници – физически лица, не могат да упълномощават други лица за осъществяваната от тях дейност по осигурително посредничество.

(2) Осигурителният посредник и пенсионноосигурителното дружество не могат да сключат договор, когато посредникът вече има сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество. Осигурителният посредник – юридическо лице, не може да упълномощава лице, което е упълномощено от друг осигурителен посредник – юридическо лице, за същата дейност.

(3) Работодателят не може да е осигурителен посредник на пенсионноосигурително дружество по отношение на своите работници и служители.

(4) Осигурителните посредници – физически лица, и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, имат право от името и за сметка на пенсионноосигурителното дружество да сключват осигурителни договори, да посредничат при сключването на осигурителни и пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане на средства, както и да приемат индивидуални заявления за допълнително пенсионно осигуряване, за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, за промяна на участие и за прехвърляне на средства, както и други заявления и молби от осигурените лица, от пенсионерите и от другите правоимащи лица. Те не могат да събират осигурителни вноски и да извършват плащания на осигурени лица, на пенсионери и на други правоимащи лица.

(5) Осигурителните посредници – физически и юридически лица, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, се вписват във водения от комисията

регистър по чл. 30, ал. 1, т. 14 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(6) Осигурителните посредници – физически лица, и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, трябва:

1. да имат не по-ниско от средно образование;
2. да не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер;
3. да не са били наказвани административно през последните три години за груби или системни нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му;
4. да не са лишени от право:
 - а) да заемат материалноотговорна длъжност;
 - б) да упражняват определена професия или дейност в областта на финансите, застраховането или на осигуряването;
5. да са преминали обучение по допълнително пенсионно осигуряване, организирано от съответното пенсионноосигурително дружество.

(7) Лицата, които управляват и представляват осигурителните посредници – юридически лица, трябва да отговарят на изискванията на ал. 6, т. 1-4.

(8) При осъществяване на дейността си осигурителният посредник – физическо лице, и лицето, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, трябва:

1. да се легитимира с документа по ал. 12 и да предостави на съответното лице данни за контакт;
2. да спазва принципа за свобода на избор на фонд;
3. да оказва съдействие на лицето, подаващо заявление за допълнително пенсионно осигуряване или заявление за промяна на участие и за прехвърляне на средства от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване, и да следи да не се допусне увреждане на интересите му;
4. да разяснява на лицата добросъвестно и с дължимата грижа правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставя вярна и точна информация за съответното пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и да не дава обещания или да прави предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на съответния фонд;
5. да опазва личните данни на осигурените лица, като не използва получената информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;
6. да опазва търговската тайна и търговския престиж на пенсионноосигурителното дружество, с което е сключило договор

за посредническа дейност, и да не предоставя неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

(9) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да осигури обучение на физическите лица, с които ще сключи договор за дейност по осигурително посредничество, както и на лицата, които осигурителните посредници - юридически лица, възнамеряват да упълномощат за осъществяване на дейността по осигурително посредничество.

(10) Пенсионноосигурителното дружество сключва договор с осигурителен посредник, съответно дава съгласие за упълномощаване на лице за извършване на дейност по осигурително посредничество, след като установи, че са изпълнени изискванията на ал. 6, съответно на ал. 7.

(11) Пенсионноосигурителното дружество уведомява комисията за сключването на всеки договор с осигурителен посредник, както и за упълномощаването на физическо лице от осигурителен посредник - юридическо лице, в 7-дневен срок.

(12) Пенсионноосигурителното дружество снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им. Образецът на документа се утвърждава от заместник-председателя на комисията.

(13) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да упражнява контрол за съответствието на осигурителните посредници и на упълномощените от тях лица с изискванията на този кодекс, да извършва редовни проверки за законосъобразното упражняване на дейността им в рамките на сключения с тях договор, съответно на упълномощаването им, както и да създаде необходимата организация за предварително и последващо обучение и инструктаж.

(14) Пенсионноосигурителното дружество отговаря пред осигурените лица, пред пенсионерите и пред техните наследници за действията на осигурителните посредници и на упълномощените от тях лица във връзка с дейността по допълнителното пенсионно осигуряване като за свои действия.

(15) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да прекрати договора си с осигурителния посредник, когато установи, че:

1. пред него са представени неверни данни или документи за удостоверяване на съответствието с ал. 6 или 7;

2. осигурителният посредник е престанал да отговаря на изискванията на ал. 6, съответно на ал. 7;

3. упълномощеното лице е престанало да отговаря на изискванията на ал. 6 и осигурителният посредник - юридическо лице, не оттегли упълномощаването в 3-дневен срок от уведомлението.

(16) Пенсионноосигурителното дружество уведомява

комисията за всяко прекратяване на договор за осигурително посредничество и за всяко оттегляне на упълномощаване на физическо лице, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, в 7-дневен срок.

(17) Когато осигурителният посредник или упълномощеното лице извърши нарушение на ал. 8, т. 2, 4, 5 или 6 или други груби или системни нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му, заместник-председателят на комисията задължава пенсионноосигурителното дружество да прекрати договора си с осигурителния посредник – физическо лице, съответно с осигурителния посредник – юридическо лице, когато упълномощаването не бъде оттеглено. Същата мярка се прилага и в случаите на нарушение на ал. 2.”

§ 21. Член 123е се изменя така:

„Система за управление

Чл. 123е. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да разполага с ефективна система за управление, която осигурява надеждно и благоразумно управление на дейността по допълнителното пенсионно осигуряване.

(2) Системата за управление трябва да съответства на естеството, обема и сложността на дейността на пенсионноосигурителното дружество и да включва адекватна и прозрачна организационна структура с ясно разпределение и подходящо разделение на отговорностите и ефективност при предаването на информация.

(3) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да извършва преглед на системата си за управление и да внася промени в нея, когато това е необходимо за постигане на целите по ал. 1.

(4) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество приема:

1. управленската и организационната структура на пенсионноосигурителното дружество, с които се определят:

- а) дейността на отделните организационни единици;
- б) ръководните длъжности извън длъжностите по чл. 121д, ал. 5, както и техните функции и правомощия;
- в) разпределението на функциите и правомощията между изпълнителните директори, както и разпределението на функциите между членовете на управителния орган;

2. бизнес план за дейността на пенсионноосигурителното дружество за срок три години, който се актуализира ежегодно до 31 март всяка година;

3. правилник за организацията и дейността на всеки управляван фонд за допълнително пенсионно осигуряване;

4. инвестиционната политика на всеки управляван пенсионен фонд;

5. правилата за:

а) управлението на рисковете, свързани с дейността на пенсионноосигурителното дружество;

б) вътрешния контрол;

в) оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;

г) вътрешния одит;

д) публичното оповестяване на информация и предоставянето на информация на надзорния орган и на осигурените лица;

е) личните сделки;

ж) установяването и предотвратяването на конфликт на интереси;

з) отношенията с осигурителните посредници и с другите лица, с които са сключени договори за осъществяване на определени дейности;

и) оценката на активите и на пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване;

к) други дейности по преценка на управителния орган или когато това е предвидено в този кодекс, в закон или в друг нормативен акт;

6. политиката за възнагражденията на лицата по чл. 123о, ал. 1;

7. счетоводната политика на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(5) Освен когато в този кодекс е предвидено друго, управителният орган преразглежда най-малко веднъж годишно документите по ал. 4, внася изменения или допълнения в тях, когато това е необходимо, и представя пред общото събрание на акционерите годишен отчет за дейността по прилагането им. Пенсионноосигурителното дружество представя отчета в комисията в 7-дневен срок от разглеждането му от общото събрание.

(6) Пенсионноосигурителното дружество предприема разумни мерки, които да гарантират непрекъснатост и регулярност при извършване на дейността му, включително като разработва планове за действия при извънредни ситуации. За тази цел пенсионноосигурителното дружество се ползва от подходящи и съответстващи на обема, характера и сложността на дейността му системи, ресурси и процедури.

(7) В рамките на системата за управление пенсионноосигурителното дружество създава:

1. функция по управление на риска;

2. функция за вътрешен контрол;
3. функция по вътрешен одит;
4. актюерска функция.

(8) Функция по смисъла на ал. 7 е вътрешният капацитет за изпълнение на практически задачи.

(9) С организационната структура по ал. 4, т. 1 се урежда организацията на функциите по ал. 7.”

§ 22. Създава се чл. 123е¹:

„Управление на риска, вътрешен контрол и вътрешен одит

Чл. 123е¹. (1) Пенсионноосигурителното дружество трябва да разполага със система за управление на риска, която да обхваща стратегии, процеси и процедури за докладване, с цел непрекъснато идентифициране, измерване, проследяване и управление на рисковете (поотделно, в целостта им и в техните взаимозависимости), на които са изложени или биха могли да бъдат изложени дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(2) Системата за управление на риска трябва да е ефективна и да е добре интегрирана в организационната структура и в процесите за вземане на решения на пенсионноосигурителното дружество, като по подходящ начин се взема предвид от лицата по чл. 121д, ал. 5 и от лицата, които осъществяват функцията по управление на риска.

(3) Функцията по управление на риска на пенсионноосигурителното дружество се осъществява от звено за управление на риска и се структурира по такъв начин, че да съдейства за прилагането на системата за управление на риска.

(4) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да изгради системи за вътрешен контрол, които да гарантират, че дейността по допълнителното пенсионно осигуряване се извършва в съответствие:

1. с нормативната уредба;
2. с разпоредбите на вътрешните документи, приети от дружеството, съгласно изискване на този кодекс или на подзаконов акт по прилагането му;
3. със сключените договори;
4. с принципите за икономичност, ефикасност и ефективност на дейностите.

(5) Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на пенсионноосигурителното дружество, който се осъществява съобразно възприетата система за управление от управителните и контролните органи, от ръководителите на всички управленски нива, както и от всички

други лица, които работят по договор с пенсионноосигурителното дружество.

(6) Функцията по вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество се осъществява от специализирана служба за вътрешен контрол.

(7) Функцията по вътрешен одит на пенсионноосигурителното дружество е обективна и независима от другите оперативни функции, осъществява се от отделно лице или от специализирано звено и включва оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол и на другите елементи от системата за управление.

(8) Ръководителите на звеното за управление на риска, службата по вътрешен контрол и на специализираното звено по вътрешен одит (съответно лицето, осъществяващо вътрешния одит, когато дейността по вътрешен одит се упражнява от него самостоятелно) трябва да имат подходяща квалификация и опит в съответните области и да отговарят на изискванията на чл. 121д, ал. 5, т. 3-12.

(9) Ръководителите на звеното за управление на риска и на службата по вътрешен контрол се избират и се освобождават от управителните органи на пенсионноосигурителното дружество. Ръководителят на специализираното звено по вътрешен одит, съответно лицето, осъществяващо вътрешния одит, се избира и се освобождава от общото събрание на акционерите на пенсионноосигурителното дружество.

(10) Комисията определя с наредба функциите и задълженията на звената, на службите и на лицата по ал. 3, 6 и 7."

§ 23. В чл. 123ж се създава ал. 3:

„(3) Информационната система на пенсионноосигурителното дружество трябва да предоставя възможност за създаване и поддържане на единно електронно досие на всяко осигурено лице или пенсионер в управляваните от дружеството пенсионни фондове, което съдържа всички налични данни за лицето, включително електронен образ на подадените от него заявления и молби и актовете на дружеството във връзка с тях.“

§ 24. В чл. 123з се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно:

1. да запознава осигурените лица и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2-4 и ал. 4, т. 1 с правилника на фонда за допълнително пенсионно осигуряване и с всички негови изменения и допълнения, както и да им предоставя при поискване заверено копие от него;

2. преди сключването на осигурителен договор да предоставя на всяко лице актуална информация относно основните характеристики на фонда;

3. да изпраща безплатно на осигурените лица до 31 май всяка година извлечение от техните индивидуални партии за предходната календарна година;

4. извън случая по т. 3 да осигури възможност на всяко осигурено във фонда лице при поискване да получава информация за своята индивидуална партида;

5. да предоставя на осигурените лица при поискване информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партии."

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно при поискване да издаде на всяко осигурено лице или пенсионер уникален идентификатор, който да му осигурява електронен достъп до данните в неговата индивидуална партида и да му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история."

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

4. Създават се ал. 6-8:

„(6) Документите и информацията по ал. 1, т. 2-5 се изготвят съгласно образци, утвърдени с наредба на комисията.

(7) Приложимият метод за изчисляване на доходността по ал.1, т. 5 се определя в наредбата по чл. 180, ал. 2.

(8) Информацията по ал. 1 и 2 се представя в писмена форма. Информацията по изречение първо се подписва от упълномощен служител на дружеството, с изключение на информацията по ал. 1, т. 3 и по ал. 2, т. 1. При договореност с осигуреното лице информацията може да се изпрати по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис, подписана с квалифициран електронен подпис от пенсионноосигурителното дружество."

5. Създават се ал. 9-11:

„(9) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно при поискване да предостави в 7-дневен срок на осигуреното лице, на пенсионера, съответно на наследник на осигуреното лице или на пенсионера, копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или на електронен носител.

(10) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно в 7-дневен срок от поискването да снабди пенсионера, съответно неговите наследници, със заверено копие от пенсионния договор по чл. 169а.

(11) Националната агенция за приходите предоставя в края на всяко тримесечие на съответните пенсионноосигурителни

дружества и на комисията информация за починалите осигурени лица и за пенсионерите в управляваните от дружествата фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване.”

§ 25. В чл. 123и се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се отменя.
2. Създават се ал. 4-6:

„(4) Пенсионноосигурителното дружество не може да разпространява, да публикува на своята страница в интернет или да включва в съдържанието на свои рекламни и писмени информационни материали информация, изготвена от други лица, която не отговаря на изискванията, предвидени в наредбата по ал. 6. Материалите, съдържащи такава информация, не могат да се разпространяват и от други лица от името на дружеството или с участие на негови представители.

(5) Рекламните и информационните материали на пенсионноосигурителното дружество, съдържащи описание на характеристиките, продуктите, услугите или резултатите от дейността на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, трябва да включват информация, че при управлението на активите на съответния фонд не се гарантира положителна доходност и запазване в пълен размер на внесените по индивидуалните партии средства.

(6) Комисията определя с наредба изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страницата в интернет на пенсионноосигурителното дружество.”

§ 26. В глава девета, раздел II се създава чл. 123и¹:

„Задължение за съхраняване

Чл. 123и¹. (1) Оригиналните документи на хартиен носител и електронните документи, като заявления (за избор на пенсионен фонд, за промяна на участието, за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, за прехвърляне или изтегляне на средства и др.), договори (осигурителни, пенсионни и за разсрочено изплащане), разпореждания и други актове на пенсионноосигурителното дружество за определяне размера на еднократни и периодични плащания, както и на другите документи, на данни и информация от значение за упражняване на правата на осигурените лица, пенсионерите или техните наследници, се съхраняват от пенсионноосигурителното дружество за срок, не по-кратък от 50 години, считано от прекратяване на съответното осигурително правоотношение.

(2) Пенсионноосигурителното дружество съхранява, използва и унищожава документите и данните, свързани с дейността по допълнителното пенсионно осигуряване по ред, установен в наредба на комисията.

(3) Пенсионноосигурителното дружество съхранява документите, които представляват класифицирана информация съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация."

§ 27. В чл. 124 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „от датата на сключване на“ се добавя „първия“.

2. В ал. 3 думите „Осигурителният договор“ се заменят с „Осигурителното правоотношение“, а след думите „фонд „Пенсии““ се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“.

§ 28. В чл. 124а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Осигуреното лице упражнява правото си на избор, като подава индивидуално заявление до пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да участва и едновременно с това сключва осигурителен договор с дружеството. Договорът поражда действие, при условие че са изпълнени изискванията на ал. 1 и 2, като осигурителното правоотношение възниква от първо число на месеца, следващ месеца на избора.“

2. В ал. 4 думите „Изборът на осигуряване, редът и начинът за събиране и разпределение на увеличената осигурителна вноска“ се заменят с „Редът и начинът за събиране и разпределение на осигурителната вноска“.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Редът за подаване на заявлението по ал. 3, изречение първо и изискванията към формата и съдържанието му се определят с наредба на комисията.“

§ 29. Създава се чл. 124б:

„Възникване на осигурителното правоотношение при промяна на участие

Чл. 124б. При промяна на участието на осигуреното лице от един в друг съответен фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето преминава, възниква от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната му партида, като правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето е било осигурено, се прекратява от същата дата.“

§ 30. В чл. 125 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“.

2. В ал. 2 след думите „пенсионно осигуряване“ се добавя „в универсалните и в професионалните пенсионни фондове“, а думите „чрез пенсионни схеми“ се заличават.

§ 31. В чл. 127 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „са осигурени във фонд „Пенсии“ се поставя запетая, добавя се „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и се поставя запетая, а накрая думите „във фонд „Пенсии“ се заличават.

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на лицата, осигуряващи се по реда на чл. 4в във фонд „Пенсии“.

§ 32. В чл. 129 се правят следните изменения:

1. Алинеи 1-3 се изменят така:

„(1) По индивидуалната партида на всяко осигурено лице се записват и натрупват към датата на постъпването им по сметката на фонда:

1. вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и внесените суми от лихви върху тях;

2. средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система.

(2) Всяко осигурено лице може да има само една индивидуална партида в универсален, съответно в професионален пенсионен фонд. В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски и другите постъпили в нея средства, за изплатените и прехвърлените суми, както и за събраните такси и удръжки.

(3) Индивидуалната партида се води в левове и в дялове. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване, средствата, прехвърлени от друг фонд, както и другите постъпили в партидата суми се отчитат в дялове и в части от дялове.“

2. В ал. 9 думите „наредбата по чл. 181“ се заменят с „наредбата по чл. 181, ал. 2“.

3. В ал. 13 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 12“.

4. Алинея 14 се изменя така:

„(14) При промяна на осигуряването от фонд „Пенсии“, съответно от фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, в универсален пенсионен фонд преведените средства на лицето в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система се прехвърлят по индивидуалната му партида в изборения от него универсален пенсионен фонд.“

5. Алинея 15 се изменя така:

„(15) При отпускане на лична пожизнена пенсия по част първа или при смърт на лице, за което са прехвърлени средства по реда на ал. 12, средствата се прехвърлят във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване.“

6. В ал. 18 думите „ал. 12 - 15“ се заменят с „ал. 12 - 16“.

§ 33. В чл. 134 ал. 1 се изменя така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество отговаря имуществено пред осигурените лица и пенсионерите за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на неговите задължения по отношение управлението и представляването на съответните пенсионни фондове. В случай на несъстоятелност, в масата на несъстоятелността на пенсионноосигурителното дружество не се включват активите за покриване на пенсионния резерв по чл. 192, ал. 2.“

§ 34. В чл. 137 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „с решение на неговите органи за управление“ се заменят със „с решение на общото събрание на акционерите му“.

2. В ал. 3 изречение второ се заличава.

§ 35. В чл. 139, ал. 1 т. 1 и 2 се изменят така:

„1. допълнителна пожизнена пенсия за старост;

2. еднократно или разсрочено изплащане на средствата, натрупани по индивидуалната партида, или на част от тях - при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;“.

§ 36. В чл. 140, ал. 1 думите „с решение на неговите органи за управление“ се заменят със „с решение на общото събрание на акционерите му“.

§ 37. В чл. 142, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. еднократно или разсрочено изплащане на средствата, натрупани по индивидуалната партида, или на част от тях - при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;“.

§ 38. Създава се чл. 142а:

„Осигурителен договор

Чл. 142а. (1) Договорът за осигуряване във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е безсрочен и се съставя и подписва в два екземпляра - по един за всяка от страните.

(2) Осигурителният договор задължително съдържа:

1. данни за страните по договора:

а) имената на осигуреното лице по документ за

самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице;

б) наименованието, седалището, адреса на управление, пенсионната лицензия и търговската регистрация на пенсионноосигурителното дружество;

2. наименованието, съдебната регистрация и единния идентификационен код на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. датата и входящия номер на заявлението за участие, за промяна на участието или за възобновяване на осигуряването, съответно номера и датата на протокола за служебното разпределение;

4. предмета и обхвата на осигуряването;

5. размера на осигурителната вноска;

6. размера на таксите и на удържките;

7. правата и задълженията на страните по договора и на наследниците на осигуреното лице;

8. реда и начина за получаване на информация;

9. датата на сключване на осигурителния договор и условията за влизането му в сила;

10. условията за прекратяване на договора;

11. имената по документ за самоличност и служебния номер в пенсионноосигурителното дружество на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник – юридическо лице, в случаите, когато договорът се сключва с посредничеството му.”

§ 39. В чл. 143 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Правилникът за организацията и дейността на пенсионния фонд трябва да съдържа:

1. наименованието на фонда;

2. наименованието, седалището и адреса на управление на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява;

3. условията за допълнително задължително пенсионно осигуряване във фонда;

4. условията и реда за сключване на осигурителни или пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане, реда за измененията и допълненията в тях и условията за прекратяване на осигурителното правоотношение;

5. условията и реда за водене на индивидуалните партии и за предоставяне на осигуреното лице на извлечения от тях;

6. основните цели на инвестиционната политика на фонда;

7. размера на таксите и удържките, събирани от пенсионноосигурителното дружество;

8. условията, реда и сроковете за изплащане на пенсиите и на еднократните или разсрочените плащания;

9. условията, реда и сроковете за прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партия по искане на осигуреното лице;

10. условията и реда за извършване на изменения и допълнения в правилника;

11. изрично упоменаване на начина и на реда за обяви и съобщения, свързани с дейността на пенсионния фонд;

12. методите и периодичността на оценка на активите на фонда;

13. правата и задълженията на пенсионноосигурителното дружество, на лицата по чл. 123г, на осигурените лица, на пенсионерите и на техните наследници;

14. реда и начина за формиране на резерва за изплащане на пожизнени пенсии;

15. реда и начина за гарантиране на минималното равнище на доходност от инвестиране на средствата на осигурените лица;

16. датите на приемането на правилника и на последващите изменения и допълнения в него, както и данни за решенията на заместник-председателя на комисията, с които са одобрени."

2. Създава се ал. 3:

„(3) При подаването на заявление по чл. 124а, ал. 3, чл. 137, ал. 3 и по чл. 140, ал. 3 или при сключването на осигурителен договор осигуреното лице получава, при поискване, срещу подпис заверено копие от правилника на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и от неговата инвестиционна политика, действащи към датата на подаване на заявлението, съответно на сключване на договора.“

§ 40. В чл. 144 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречения второ и трето се заличават.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) За одобряване на промени в правилника пенсионноосигурителното дружество подава до заместник-председателя на комисията заявление, към което прилага:

1. решението на управителния орган за приемане на промените, като в него или в приложение към него детайлно са описани измененията и допълненията в конкретните текстове на правилника;

2. заверен от лицето или от лицата, представляващи дружеството, екземпляр на правилника за организацията и дейността на съответния фонд с приетите в него промени, като след всяка промяна се посочва датата, на която е приета;

3. образците на осигурителните и пенсионните договори и договорите за разсрочено изплащане, както и на другите вътрешни документи на дружеството – когато промените в правилника налагат изменения в тях.”

3. Създава се ал. 3:

„(3) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на заявлението, а когато е изискал внасянето в определен от него срок на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или на други съотносими документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не са внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.”

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

§ 41. Член 145 се изменя така:

„Разрешение за управление на пенсионен фонд

Чл. 145. (1) Разрешението за управление на универсален или на професионален фонд се издава от заместник-председателя на комисията. За получаване на разрешение лицензираното пенсионноосигурително дружество подава до комисията писмено искане по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което прилага:

1. протокола с решението на общото събрание на акционерите на пенсионноосигурителното дружество за учредяване на универсален или професионален пенсионен фонд;

2. правилника за организацията и дейността на универсалния или на професионалния пенсионен фонд и протокола с решението за приемането му;

3. актюерските разчети за предлаганите пенсионни схеми и имената и личните данни на актюера;

4. образците на осигурителните и пенсионните договори;

5. предварителните договори с банка-попечител и с инвестиционен посредник и декларациите за съответствие с изискванията на чл. 121д, ал. 9, чл. 123б, ал. 2 и чл. 123в, ал. 2 по утвърден от заместник-председателя на комисията образец;

6. финансовия отчет на дружеството към последно число на предходния месец;

7. документите, удостоверяващи съответствието на информационната система на дружеството със спецификата и обема на дейността, свързана с управлението на учредения фонд;

8. справка за кадровата обеспеченост на дружеството;

9. инвестиционната политика на универсалния, съответно на професионалния пенсионен фонд;

10. правилата по чл. 179в, ал. 1;

11. документ за платена такса за разглеждане на документи.

(2) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригиране, допълване или отстраняване на несъответствия в документите по ал. 1 и представянето на допълнителна информация, като определя срок за представянето им, не по-дълъг от един месец.

(3) След получаването на разрешението по ал. 1 дружеството представя на заместник-председателя на комисията документите по ал. 1 в 14-дневен срок от промяната им, освен ако е предвиден друг ред за одобряване или уведомяване.

(4) Комисията определя с наредбата по чл. 122а, ал. 5 изискванията към документите по ал. 1, т. 3, 7, 8 и 10."

§ 42. В чл. 146 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаване на искането по чл. 145, ал. 1, а когато е изискал документи и/или информация по чл. 145, ал. 2 – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не са внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне.”

2. Алинея 2 се отменя.

§ 43. В чл. 147 ал. 1 се изменя така:

„(1) Заместник-председателят на комисията отказва да даде разрешение, когато:

1. в определения по чл. 146, ал. 1 срок не са представени допълнителните документи или информацията или не са отстранени несъответствията;

2. не са изпълнени изискванията на този кодекс и на подзаконовите актове по прилагането му;

3. липсва необходимата финансова, кадрова или информационна обеспеченост на пенсионноосигурителното дружество;

4. е в сила наложена на дружеството принудителна административна мярка по чл. 344, ал. 1, т. 3 или 14 или по ал. 2, т. 1 или 4.”

§ 44. В чл. 149 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Заместник-председателят на комисията може да отнеме разрешението за управление на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване при грубо нарушение или системни нарушения на този кодекс и на актовете по прилагането му при управлението на фонда.“

§ 45. Член 167 се изменя така:

„Право на допълнителна пожизнена пенсия за старост

Чл. 167. (1) Правото на допълнителна пожизнена пенсия за старост възниква, когато осигуреният навърши възрастта по чл. 68, ал. 1.

(2) По желание на осигуреното лице универсалният пенсионен фонд може да изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост една година преди осигуреното лице да навърши възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1, при условие че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на такава пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1.“

§ 46. В чл. 168, ал. 3 след думите „възрастта по чл. 68, ал. 1“ се добавя „от лицето“.

§ 47. В чл. 169 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) При изчисляване на пенсията по ал. 1 очакваната продължителност на живота не може да е по-висока от определената в биометричните таблици.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор при определяне на размера на допълнителната пожизнена пенсия за старост.“

§ 48. В чл. 169а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „по условията“ се заменят с „при условията“.

2. В ал. 2 основният текст се изменя така:

„(2) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:“.

§ 49. Създава се чл. 169б:

„Договор за разсрочено изплащане

Чл. 169б. (1) Разсроченото изплащане представлява договорно изплащане на натрупаната в индивидуалната партида сума на няколко части с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди.

(2) Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номера и датата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество, и наименованието и единния идентификационен код на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

2. имената и личните данни на осигуреното лице, съответно на неговия наследник;

3. плана за извършване на плащанията;

4. реда и начина за извършване на плащанията;

5. правата на наследниците на лицето, получаващо плащанията;

6. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;

7. разходите по изплащането;

8. условията за изменение и прекратяване на договора.”

§ 50. В чл. 171 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Осигуреното лице има право да промени участието си във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида от един в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, когато е изтекла една година:

1. от датата на сключване на първия му осигурителен договор;

2. от датата на служебното му разпределение;

3. от датата на възникване на осигурителното правоотношение по чл. 124а, ал. 3;

4. от датата по чл. 124б.”

2. Алинея 2 се отменя.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Осигурените лица могат да прехвърлят средствата от индивидуалните си партии във фонда при несъгласие с извършени промени в правилника му или в инвестиционната му политика, когато в тримесечен срок от уведомлението по чл. 144, ал. 4, съответно по чл. 175а, ал. 4, подадат заявление за

това, освен когато:

1. се променя седалището или адресът на управление на пенсионноосигурителното дружество, което управлява фонда;
2. промените произтичат от изменение на нормативната уредба."

§ 51. Член 172 се изменя така:

„Право на изтегляне на набраните суми

Чл. 172. (1) Осигуреното лице има право при отпускане на пожизнена пенсия по част първа, с изключение на случаите по чл. 69б, да изтегли еднократно или да прехвърли набраните средства по индивидуалната партия от професионалния фонд в универсален фонд, когато не е придобило или упражнило правото си на професионална пенсия при условията на чл. 168. Редът и начинът за прехвърляне на средствата се определят с наредбата по чл. 171, ал. 5.

(2) В случай че на пенсионер, на когото се изплаща професионална пенсия за ранно пенсиониране, е отпусната пенсия за трудова дейност или социална пенсия за инвалидност по част първа, изплащането на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се прекратява и пенсионноосигурителното дружество изплаща на пенсионера остатъка от средствата по индивидуалната му партия."

§ 52. Член 175 се изменя така:

„Принципи на инвестиране

Чл. 175. (1) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване в интерес на осигурените лица и пенсионерите и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) При инвестирането на средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване пенсионноосигурителното дружество е длъжно:

1. да изпълнява инвестиционната политика на всеки управляван фонд с оглед постигане на инвестиционните му цели, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в политиката, в този кодекс и в актовете по прилагането му;

2. да спазва правилата за управление на риска на съответния фонд и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;

3. да третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява;

4. да предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за всеки управляван от

него фонд, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение;

5. да не допуска конфликт на интереси.”

§ 53. В чл. 175а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Пенсионноосигурителното дружество приема инвестиционна политика на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Минималното съдържание на инвестиционната политика се определя с наредба на комисията.

(2) Дружеството преразглежда инвестиционната политика всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия.”

2. Създава се ал. 4:

„(4) Пенсионноосигурителното дружество информира осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на фонда чрез съобщение в два централни всекидневника и я публикува на страницата си в интернет в 7-дневен срок от промяната.”

§ 54. Член 176 се изменя така:

„Инвестиране

Чл. 176. (1) Пенсионноосигурителното дружество може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване само във:

1. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от:

а) държава членка, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка;

б) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка;

в) трета държава, определена с наредба на комисията, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

г) трета държава извън посочените в буква „в”, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

д) международни финансови институции;

2. облигации, издадени от:

а) орган на местната власт на държава членка;

б) орган на местната власт на трета държава, определена с наредба на комисията, като в този случай облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

в) орган на местната власт на трета държава, извън посочените в буква „б“, като в този случай облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

3. корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да се приемат за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок, не по-дълъг от 6 месеца от издаването им;

4. корпоративни облигации, приети за търговия на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като облигациите следва да имат инвестиционен кредитен рейтинг;

5. влогове в банки с минимален кредитен рейтинг, получили разрешение да извършват банкова дейност съгласно законодателството на държава членка;

6. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или варианти по тях, търгувани на:

а) регулиран пазар в държава членка;

б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като акциите следва да са включени в индекси на тези пазари или да са привилегирани акции на емитент, чиито акции са включени в такива индекси;

7. акции, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка, за което е одобрен и публикуван проспект, предвиждащ задължение да се иска приемане на акциите и те да се приемат за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок, не по-дълъг от 12 месеца от издаването им;

8. облигации, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка, за

което е одобрен и публикуван проспект, предвиждащ задължение да се иска приемане на облигациите и те да се приемат за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок, не по-дълъг от 12 месеца от издаването им;

9. обезпечени корпоративни облигации, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и те да се приемат за търговия на регулиран пазар в срок, не по-дълъг от 6 месеца от издаването им, и за които е предвидено да са съответно прилагани изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа относно довереника на облигационерите и обезпечаване на публична емисия облигации;

10. акции на:

а) дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, както и в права по § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, издадени при увеличаване на капитала на дружеството;

б) предприятие за колективно инвестиране, чийто изключителен предмет на дейност е инвестиране в недвижими имоти, получило разрешение за извършване на дейност съгласно законодателството на държава членка, върху което се осъществява надзор, и които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

11. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема със седалище в държава членка или в трета държава, определена с наредба на комисията;

12. акции и/или дялове на алтернативни инвестиционни фондове, управлявани от лице, получило разрешение съгласно изискванията на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на Регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ, L 174 от 1 юли 2011 г.).

(2) Комисията определя с наредба:

1. държавите по ал. 1, т. 1, буква „в“, т. 2, буква „б“, т. 4, буква „б“, т. 6, буква „б“ и т. 11;

2. международните финансови институции по ал. 1, т. 1, буква „д“;

3. минималните нива на кредитния рейтинг по ал. 1, т. 5;

4. пазарите по ал. 1, т. 1, буква „в“, т. 2, буква „б“, т. 4, буква „б“ и пазарите и индексите на тези пазари по

ал. 1, т. 6, буква „б“.

(3) Кредитните рейтинги по ал. 1, т. 2, букви „б“ и „в“, т. 4, буква „б“ и т. 5 трябва да отговарят на изискванията за използване за регулаторни цели съгласно Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L 302 от 17 ноември 2009 г.), наричан по-нататък „Регламент 1060/2009“.

§ 55. Член 177 се изменя така:

„Забрана за инвестиране и ограничения на сделките с активи на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 177. (1) Пенсионноосигурителното дружество не може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във:

1. финансови инструменти, издадени от пенсионноосигурителното дружество, от свързани с него лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби или от други лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

2. финансови инструменти, издадени от банката попечител на фонда или от свързани с нея лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби;

3. влогове в банка, която е свързано лице с дружеството по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби или е част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

4. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 11 и на алтернативен инвестиционен фонд по чл. 176, ал. 1, т. 12, управлявани от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби;

5. финансови инструменти, които не са напълно изплатени.

(2) Активи на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат да се придобиват от:

1. пенсионноосигурителното дружество, което го управлява, от свързани с него лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби или от други лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество;

2. друг управляван от пенсионноосигурителното дружество фонд за допълнително пенсионно осигуряване;

3. банката попечител на фонда или от свързани с нея лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби;

4. лице по чл. 123в, ал. 4 или от свързани с него лица по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби;

5. колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, управлявани от лице, свързано с пенсионноосигурителното дружество по смисъла на § 1, ал. 2, т. 3, букви „а“-„в“ от Допълнителните разпоредби.

(3) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да придобива активи от лицата по ал. 2.

(4) Забраната за придобиване по ал. 2 и 3 не се прилага в случаите на сключване на сделка на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

(5) Пенсионноосигурителното дружество не може да извършва къси продажби и маржин покупки на финансови инструменти за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(6) Пенсионноосигурителното дружество не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар от името и за сметка на управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6 и 10 чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар подлежат единствено на регистриране на този пазар. Забраната не се прилага за сделки с акции – предмет на търгово предложение.”

§ 56. Член 177а се изменя така:

„Инвестиции в един емитент

Чл. 177а. (1) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат поотделно да притежават повече от 7 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(2) Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от едно и също пенсионноосигурително дружество, не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(3) Пенсионноосигурителното дружество и управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не могат да придобиват акции, издадени от един емитент.

(4) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да притежава повече от 7 на сто от акциите

без право на глас на един емитент.

(5) Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от едно пенсионноосигурително дружество, не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(6) Фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване не може да притежава повече от 20 на сто от една емисия облигации.

(7) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване не могат заедно да притежават 45 и над 45 на сто от акциите и/или дяловете на една колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 11.

(8) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите и/или дяловете на един алтернативен инвестиционен фонд по чл. 176, ал. 1, т. 12."

§ 57. Член 178 се изменя така:

„Инвестиционни ограничения

Чл. 178. (1) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти, издадени от един емитент. В ограничението по изречение първо:

1. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“;

2. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „в“ с кредитен рейтинг, който може да се използва за регулаторни цели съгласно Регламент 1060/2009;

3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на фонда в тази банка, стойността на обратните репо сделки с нея по чл. 179а, ал. 1 и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;

4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, не може да превишава 10 на сто от активите на фонда. В ограничението по изречение първо се включват и влоговете на фонда в банки от групата, стойността на обратните репо сделки по чл. 179а, ал. 1 с тези банки и стойността на нетната експозиция към тези банки по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен

суап. В ограничението по изречение първо се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата.

(3) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „г“.

(4) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „д“.

(5) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 2, като не повече от 5 на сто от активите могат да са в облигации, издадени от орган на местната власт, които не се търгуват на регулиран пазар.

(6) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 3.

(7) Не повече от 30 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 4.

(8) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във влогове, като инвестициите във влогове в една банка не могат да превишават 5 на сто от активите на фонда.

(9) Не повече от 25 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6.

(10) Не повече от 1 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7.

(11) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 8.

(12) Не повече от 1 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 9.

(13) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 10, като не повече от 3 на сто от активите на фонда могат да се инвестират в дружества със специална инвестиционна цел, секюритизиращи вземания.

(14) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 11,

като не повече от 5 на сто от активите на фонда могат да се инвестират в дялове на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.

(15) Не повече от 1 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 12.

(16) Не повече от 20 на сто от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване могат да са деноминирани във валута, различна от лев и евро, с изключение на активите, за които е налице ограничаване на валутния риск чрез сключени хеджиращи сделки, съгласно чл. 179б.

(17) Конкретните изисквания и ограничения към инвестициите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определят в неговата инвестиционна политика."

§ 58. В чл. 179а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в него след думите „по чл. 176, ал. 1“ се добавя „за срок, не по-дълъг от 6 месеца“ и се поставя запетая.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Сключването на сделки по ал. 1 не може да води до промяна в инвестиционните цели и ограничения, посочени в инвестиционната политика на съответния фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(3) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва сделки по ал. 1 само когато тази възможност е предвидена в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и когато насрещните страни по тях са банка или инвестиционен посредник, притежаващ собствен капитал в размер на не по-малко от 1 500 000 лева, получили са разрешение да извършват дейност съгласно законодателството на държава членка или които подлежат на надзор от страна на компетентен орган от друга държава – страна по Споразумението за Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.“

§ 59. В чл. 179б, ал. 2 т. 1 и 2 се изменят така:

„1. сделките с фючърси, търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на комисията;

2. сделките с опции:

а) търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на комисията;

б) извънборсово търгувани, насрещна страна по които е банка, която подлежи на надзор от страна на компетентен орган от държава членка или от друга държава, посочена в наредба на комисията.“

§ 60. В чл. 179в, ал. 4 думите „Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L 302/1 от 17 ноември 2009 г.)“ се заменят с „Регламент 1060/2009“.

§ 61. В чл. 180 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“.

2. В ал. 2:

а) основният текст се изменя така:

„(2) С наредба на комисията се определят изискванията относно:“;

б) в т. 2 думите „поетите рискове“ се заменят с „инвестиционния риск“.

§ 62. Член 180а се изменя така:

„Нарушаване на изискванията и ограниченията по обективни причини

Чл. 180а. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 176 и 179б и на инвестиционната политика на управлението от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. В случай че придобити активи престанат по обективни причини да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията за това в 7-дневен срок от датата на промяната и да приведе активите на фонда в съответствие с тези изисквания в шестмесечен срок от датата на промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 177а, 178, чл. 179а, ал. 1 и на предвидените ограничения в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване и да приведе активите на фонда в съответствие с тях в рамките на шест месеца от датата на превишение на съответното ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;

2. промяна в общата стойност на активите на фонда;

3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;

4. намаляване на капитала на даден емитент;

5. намаляване на броя на акциите и/или дяловете на колективна инвестиционна схема;

6. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от дружеството.

(3) В случаите по ал. 2 до привеждане на активите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване в съответствие със законовите изисквания пенсионноосигурителното дружество не може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се нарушат ограниченията по чл. 177а, 178 и/или 179а от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи следва да се приведат в съответствие с тези ограничения в срок шест месеца от датата на вписване на вливането или сливането в регистъра на окръжния съд по седалището на фонда.”

§ 63. Създава се чл. 180б:

„Неприлагане на ограниченията

Чл. 180б. При спазване на принципите по чл. 175 пенсионноосигурително дружество, което е получило разрешение да управлява фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, може да не прилага ограниченията по чл. 177а, 178 и 179а в срок до шест месеца от получаването на разрешението.”

§ 64. Член 181 се изменя така:

„Оценка на активите

Чл. 181. (1) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество приема правила за оценка на активите и пасивите на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и ги представя на заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от приемането на изменения и допълнения в тях.

(2) Комисията определя с наредба:

1. минималното съдържание на правилата по ал. 1;
2. начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество;
3. задълженията на пенсионноосигурителното дружество във връзка с оценката на активите и пасивите на управляваните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на собствените му активи и пасиви;
4. начина и реда за определяне на нетната стойност на активите на фонда;
5. начина и реда за изчисляване и обявяване на стойността на един дял на фонда;
6. изискванията към воденето на индивидуалните партиди.”

§ 65. Член 185 се изменя така:

„Изискванията към счетоводството на пенсионноосигурителното дружество и на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 185. (1) Пенсионноосигурителното дружество организира и осъществява счетоводството си и изготвя годишните си финансови отчети и годишните финансови отчети на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, годишния доклад за дейността си, както и годишен доклад за дейността на всеки фонд в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти, разпоредбите на този кодекс и на актовете по прилагането му.

(2) Пенсионноосигурителното дружество изготвя отделни отчети за надзорни цели на дружеството и на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(3) Комисията определя с наредба изискванията към формата, съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете на представяне на отчетите за надзорни цели.”

§ 66. Член 186 се изменя така:

„Счетоводство на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Чл. 186. Пенсионноосигурителното дружество води самостоятелно счетоводство на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и съставя отделни отчети за него.”

§ 67. Член 186а се изменя така:

„Месечни отчети

Чл. 186а. Дружеството е длъжно да представя на заместник-председателя на комисията месечните финансови отчети за надзорните цели на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване в срок до 20 дни след края на всеки месец.”

§ 68. В чл. 187 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Регистрираните одитори и специализираните одиторски предприятия извършват проверка и:

1. изразяват одиторско мнение относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовия резултат на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

2. изготвят доклад за потвърждение, че годишните отчети за надзорни цели са съставени на базата на одитираните

годишни финансови отчети на дружеството и на управляваните фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, изготвени са в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 185, ал. 3 и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти;

3. изразяват одиторско мнение относно надеждността на системата за управление.

(4) Одитираните годишни финансови отчети и докладите за дейността на пенсионноосигурителното дружество и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приемат от общото събрание на акционерите на дружеството."

§ 69. Член 188 се изменя така:

„Задължения на одиторите

Чл. 188. (1) Регистрираните одитори и специализираните одиторски предприятия на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване информират незабавно заместник-председателя на комисията в писмена форма за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на одита и които:

1. представляват нарушение на този кодекс и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

2. засягат или могат да нарушат нормалното функциониране на пенсионноосигурителното дружество и/или управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която пенсионноосигурителното дружество и/или управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване няма да са в състояние да изпълняват своите задължения;

4. причиняват или могат да причинят значителни вреди на пенсионноосигурителното дружество и/или на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

5. водят до отказ на одиторите от изразяване на мнение върху финансовите отчети или до изразяване на квалифицирано мнение;

6. са свързани с неверни или с непълни данни в отчетите и докладите, които пенсионноосигурителното дружество представя в комисията.

(2) Регистрираните одитори и специализираните одиторски предприятия на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване са длъжни при писмено искане от

заместник-председателя на комисията да му представят съответната документация относно обстоятелствата по ал. 1.

(3) Регистрираните одитори и специализираните одиторски предприятия не носят отговорност за нарушаване на съответните законови или договорни условия за запазване на конфиденциалност в случаите, когато по реда на този закон добросъвестно са предоставили информация на заместник-председателя на комисията."

§ 70. Член 189 се отменя.

§ 71. Член 190 се изменя така:

„Задължение за представяне и оповестяване на одитираните годишни финансови отчети и доклади

Чл. 190. (1) Пенсионноосигурителното дружество представя на заместник-председателя на комисията в срок до три месеца след края на финансовата година приетите и одитирани годишни финансови отчети, придружени с одиторските доклади, отчетите за надзорни цели и годишните доклади за дейността на дружеството и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(2) Пенсионноосигурителното дружество публикува едновременно на своята страница в интернет в срок до 30 юни на годината, следваща отчетната година:

1. приетите от общото събрание на акционерите одитирани годишни финансови отчети на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, придружени с одиторските доклади;

2. годишните доклади за дейността на дружеството и за управлението на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. информация за предложението на управителния орган на дружеството за разпределение на печалбата или за покриване на загуба от предходната година и решението на общото събрание на акционерите на дружеството за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба."

§ 72. Наименованието на глава шестнадесета се изменя така:

„РЕЗЕРВИ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО"

§ 73. В чл. 193 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 думите „от създадени за целта резерви" се заличават.

2. В ал. 7, изречение второ думите „активите на фонда" се заменят със „стойността на нетните активи на фонда".

3. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Пенсионноосигурителното дружество задължително създава със собствени средства резерв в дружеството за всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Резервът се преизчислява към края на всеки месец, като размерът му не може да е по-малък от 1 на сто и по-голям от 3 на сто от стойността на нетните активи на съответния фонд, намалени със средствата на резерва по ал. 7.“

4. Създава се нова ал. 10:

„(10) Пенсионноосигурителното дружество покрива със собствени средства разликата до минималната доходност, в случай че средствата на резервите по ал. 7 и 8 не са достатъчни.“

5. Досегашната ал. 10 става ал. 11 и в нея думите „разпоредбите на чл. 175 – 180“ се заменят с „разпоредбите на чл. 175 – 180а“.

6. Досегашната ал. 11 става ал. 12.

7. Досегашната ал. 12 става ал. 13 и в нея след думите „резервите по ал. 7 и 8“ се поставя запетая, добавя се „както и за освобождаване на средства от резерва по ал. 8“ и се поставя запетая.

§ 74. В чл. 203 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Всички разходи за управление на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява, с изключение на разходите за придобиване и продажба на активи.“

§ 75. Член 211 се изменя така:

„Участие във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване

Чл. 211. (1) Участието във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване започва от датата на сключване на осигурителен договор за осигуряване с лични вноски, съответно от датата на получаване в пенсионноосигурителното дружество на писменото съгласие на лице, в чиято полза е сключен договор за осигуряване с вноски от лица по чл. 230, ал. 3, т. 2-4.

(2) При прехвърляне на средства от един в друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване осигурителният договор или допълнителното споразумение между осигуреното лице и съответното пенсионноосигурително дружество влиза в сила от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната партида.

(3) Участието във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми започва от

момента на присъединяване на лицето към професионалната схема.”

§ 76. В чл. 213 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „от комисията” се заменят със „с наредба на комисията”.

2. Създава се ал. 5:

„(5) В случай на несъстоятелност, в масата на несъстоятелността на пенсионноосигурителното дружество не се включват активите за покриване на пенсионния резерв.”

§ 77. В чл. 215, ал. 1 след думите „осигурените лица” се добавя „и пенсионерите”.

§ 78. Създава се чл. 216а:

„Идентификационен код на правния субект

Чл. 216а. (1) Фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и пенсионноосигурителните дружества, които управляват такива фондове, са длъжни да разполагат с идентификационни кодове на правния субект.

(2) Пенсионноосигурителните дружества и фондовете по ал. 1 са длъжни да се сдобият с идентификационни кодове на правния субект в 3-месечен срок от вписването на фонда в регистъра по чл. 221. Разходите, свързани с издаването и поддръжката на регистрацията на идентификационните кодове, са за сметка на пенсионноосигурителните дружества.

(3) Пенсионноосигурителните дружества уведомяват заместник-председателя на комисията за своите идентификационни кодове и за идентификационните кодове на управляваните от тях фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в 7-дневен срок от издаването на съответния код.

(4) При предоставянето на информация за дейността на пенсионноосигурителните дружества и фондовете по ал. 1 на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване от дружествата или от Комисията за финансов надзор се посочват и идентификационните кодове на тези дружества и фондове.”

§ 79. В чл. 218 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) За получаване на разрешение по ал. 1 лицензираното пенсионноосигурително дружество подава до комисията писмено искане по образец, утвърден от заместник-председателя на комисията, към което се прилагат:

1. протоколът с решението на общото събрание на

акционерите на пенсионноосигурителното дружество за учредяване на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми;

2. правилникът за организацията и дейността на фонда и протокол с решението за приемането му;

3. актюерски разчети за предлаганите пенсионни схеми и имената и личните данни на актюера;

4. образци на осигурителни и пенсионни договори;

5. предварителният договор с банка-попечител и с инвестиционен посредник и декларациите за съответствие с изискванията на чл. 121д, ал. 9, чл. 123б, ал. 2 и чл. 123в, ал. 2 по утвърден от заместник-председателя на комисията образец;

6. финансовият отчет на дружеството към последното число на предходния месец;

7. документите, удостоверяващи съответствието на информационната система на дружеството със спецификата и обема на дейността, свързана с управлението на учредения фонд;

8. справка за кадровата обезпеченост на дружеството;

9. документ за платена такса за разглеждане на документи;

10. инвестиционната политика на фонда;

11. вътрешните правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на фонда, утвърдени по реда на чл. 179в, ал. 1.

(3) Заместник-председателят на комисията може да изисква коригиране, допълване или отстраняване на несъответствия в документите по ал. 2 и представянето на други данни или на допълнителна информация, като определя срок за представянето им, не по-дълъг от един месец."

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) След получаването на разрешението по ал. 1 дружеството представя на заместник-председателя на комисията документите по ал. 2 в 14-дневен срок от промяната им, освен ако е предвиден друг ред за одобряване или уведомяване.

(5) Комисията определя с наредбата по чл. 122а, ал. 5 изисквания към документите по ал. 2, т. 3, 7, 8 и 11."

§ 80. В чл. 219 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаването на искането по чл. 218, ал. 2, а когато е изискал документи, данни и/или информация по чл. 218, ал. 3 – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не са внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в

едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне.”

2. Алинея 2 се отменя.

§ 81. В чл. 220, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „след изтичане на определения срок по чл. 219, ал. 1 и 2” се заменят с „в определения по чл. 219, ал. 1 срок”.

2. В т. 2 накрая се добавя „и на подзаконовите актове по прилагането му”.

3. Създава се т. 4:

„4. е в сила наложена на дружеството принудителна административна мярка по чл. 344, ал. 1, т. 3, 14 или 17 или по ал. 2, т. 1 или 4.”

§ 82. В чл. 225 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Заместник-председателят на комисията може да отнеме разрешението за управление на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми при грубо нарушение или системни нарушения на този кодекс и на актовете по прилагането му при управлението на фонда.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 83. В чл. 228 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 3 накрая се добавя „във фонда”;

б) в т. 4 след думите „осигурителни или пенсионни договори” се добавя „и договори за разсрочено изплащане”;

в) точка 9 се изменя така:

„9. основните цели на инвестиционната политика на фонда;”

г) точка 10 се отменя;

д) в т. 13 думите „натрупаните средства по” се заменят с „натрупани средства от”;

е) точка 17 се изменя така:

„17. правата и задълженията на пенсионноосигурителното дружество, на лицата по чл. 123г, на осигурените лица, на пенсионерите и на техните наследници, както и правата и задълженията на работодателите и на другите осигурители;”

ж) създава се т. 18:

„18. датите на приемането и на последващите изменения и допълнения в правилника, както и данни за решенията на заместник-председателя на комисията, с които са одобрени.“

2. В ал. 3 т. 1 се изменя така:

„1. информацията по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8, 9, 12-15 и 18;“.

§ 84. В чл. 229 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречения второ и трето се заличават.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) За одобряване на промени в правилника пенсионноосигурителното дружество подава до заместник-председателя на комисията заявление, към което прилага:

1. решението на управителния орган за приемане на промените, като в него или в приложение към него детайлно са описани измененията и допълненията в конкретните текстове на правилника;

2. заверен от лицето или от лицата, представляващи дружеството, екземпляр на правилника за организацията и дейността на съответния фонд с приетите в него промени, като след всяка промяна се посочва датата, на която е приета;

3. образци на осигурителните и пенсионните договори и на договорите за разсрочено изплащане, както и на другите вътрешни документи на дружеството, когато промените в правилника налагат изменения в тях.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаването на заявлението, а когато е изискал внасянето в определен от него срок на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не са внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.“

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея след думите „осигурените лица“ се добавя „и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2-4 и ал. 4, т. 1“.

§ 85. В чл. 229в, ал. 4 думите „чл. 344, ал. 1, т. 3, 14-17, ал. 2, т. 1 и 3“ се заменят с „чл. 344, ал. 1, т. 3, 14-17, ал. 2, т. 1, 4 и 5“.

§ 86. В чл. 229д, ал. 1, т. 3 думите „чл. 344, ал. 1, т. 3, 14-17 и ал. 2, т. 3“ се заменят с „чл. 344, ал. 1, т. 3, 14-17 и ал. 2, т. 4 и 5“.

§ 87. В чл. 234, ал. 2, изречение второ думите „прехвърлените суми и удържките“ се заменят със „за изплатените и прехвърлените суми и за събраните такси и удържки“.

§ 88. В чл. 235 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „то е в полза“ се заменят с „той е в полза“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При осигуряване въз основа на договор по ал. 1, т. 1 с осигурител или друг осигурител се изисква предварително писмено съгласие на лицето, в чиято полза е сключен договорът. Писменото съгласие на всяко лице се предоставя на пенсионноосигурителното дружество преди или едновременно с превода на първата осигурителна вноска за него. Когато липсва предварително съгласие от конкретно лице, пенсионноосигурителното дружество връща осигурителната вноска за него на осигурителя или на другия осигурител.“

§ 89. Създава се чл. 235а:

„Информирание и консултиране

Чл. 235а. Преди сключването на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане пенсионноосигурителното дружество е длъжно да запознае осигуреното лице с правата му във връзка с придобитото право на пенсия и да го консултира при избора на най-подходящо плащане.“

§ 90. В чл. 237, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „имената и адресите на страните по договора, търговската регистрация“ се заменят с „имената/наименованията и адресите на страните по договора, съдебната регистрация“.

2. Създават се нови т. 5 и 6:

„5. правата и задълженията на страните по договора и на наследниците на осигуреното лице;

6. указание, че на осигуреното лице или лица не се гарантира доходност или запазване на пълния размер на внесените от тях средства;“.

3. Досегашните т. 5-7 стават съответно т. 7-9.

4. Създават се т. 10 и 11:

„10. ред и начин за получаване на информация;

11. имената по документа за самоличност и служебния номер в пенсионноосигурителното дружество на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник – юридическо лице, в случаите, когато договорът е сключен с посредничеството му.”

§ 91. Член 239 се изменя така:

„Задължение за предоставяне на правилника и инвестиционната политика на фонда

Чл. 239. При сключването на договор за осигуряване във фонд за доброволно пенсионно осигуряване или във фонд за допълнително доброволно осигуряване по професионални схеми осигуреното лице, както и всяко лице по чл. 230, ал. 3, т. 2-4 и ал. 4, т. 1 получава при поискване срещу подпис заверено копие от правилника и инвестиционната политика на фонда, действали към датата на сключване на договора.”

§ 92. Създава се чл. 241а:

„Договор за разсрочено изплащане

Чл. 241а. Относно договора за разсрочено изплащане на средства от фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се прилага съответно разпоредбата на чл. 169б.”

§ 93. В чл. 243, ал. 2 накрая се добавя „от лицето”.

§ 94. В чл. 246 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) При изчисляване на пенсията по ал. 1 очакваната продължителност на живота не може да е по-висока от определената в биометричните таблици.”

2. Алинеи 2-6 стават съответно ал. 3-7.

3. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и се изменя така:

„(8) В случаите по ал. 6 и 7 заместник-председателят на комисията се произнася с решение в едномесечен срок от получаването на таблиците, а когато е изискал внасянето в определен от него срок на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на технически грешки при изчисленията или на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не са внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.”

4. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея се правят следните изменения:

а) в т. 1 думата „кодекса“ се заменя с „този кодекс и актовете по прилагането му“;

б) точка 5 се изменя така:

„5. не са представени допълнителните документи или информация, не са отстранени грешките или несъответствията или са допуснати нови.“

5. Създават се ал. 10-13:

„(10) При промяна на размера на техническия лихвен процент пенсионноосигурителното дружество представя на заместник-председателя на комисията мотивирано предложение с искане за одобрението му.

(11) Заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от подаването на искането за одобряване на техническия лихвен процент, а когато е изискал внасянето в определен от него срок на допълнителни документи и/или информация или е дал указания за отстраняване на технически грешки или на несъответствия с разпоредбите на този кодекс, актовете по прилагането му или други документи – в едномесечен срок от представянето им. В случаите, когато изисканите документи или информация не са внесени, заместник-председателят на комисията се произнася в едномесечен срок от изтичането на определения срок за тяхното представяне. Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.

(12) Заместник-председателят на комисията отказва да одобри предложения от пенсионноосигурителното дружество размер на техническия лихвен процент, когато:

1. не са спазени изискванията на този кодекс и на актовете по прилагането му;

2. представеното от дружеството предложение не го обосновава;

3. не са представени допълнителните документи или информация, не са отстранени грешките или несъответствията или са допуснати нови.

(13) При съществени промени в условията, при които е бил одобрен техническият лихвен процент, заместник-председателят на комисията може да задължи пенсионноосигурителното дружество да извърши необходимите промени в размера на техническия лихвен процент и да го представи за одобряване.“

§ 95. В чл. 247 ал. 2 се изменя така:

„(2) Извън случаите по ал. 1 осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната

партида в друг фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при несъгласие с извършени промени в правилника за организацията и дейността на фонда или в инвестиционната му политика, когато в тримесечен срок от уведомяването по чл. 229, ал. 4, съответно по чл. 175а, ал. 4, подаде заявление за това, освен ако тези промени произтичат от изменение в нормативната уредба."

§ 96. В чл. 248, ал. 2 думите „лична пенсия за старост или инвалидност“ се заменят с „лична пенсия за старост по чл. 243, ал. 1, 2, 4 и 6 или за инвалидност по чл. 244, ал. 1“.

§ 97. В чл. 249 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 178 и 180а“ се заменят с „чл. 178, 180а и 180б“.

2. В ал. 2 думите „чл. 175а, 178 и 180а“ се заменят с „чл. 175а, 178, 180а и 180б“.

§ 98. В чл. 251 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1-7 се изменят така:

„(1) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във финансови инструменти, издадени от един емитент. В ограничението по изречение първо:

1. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“;

2. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „в“ с кредитен рейтинг, който може да се използва за регулаторни цели съгласно Регламент 1060/2009;

3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на фонда в тази банка, стойността на обратните репо сделки с нея по чл. 179а, ал. 1 и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;

4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, не може да превишава 10 на сто от активите на фонда. В ограничението по изречение първо се включват и влоговете на фонда в банки от групата, стойността на обратните репо сделки по чл. 179а, ал. 1 с тези банки и стойността на нетната експозиция към тези банки по

форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап. В ограничението по изречение първо се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата.

(3) Не повече от 5 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във влогове в една банка.

(4) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 7.

(5) Не повече от 3 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 8.

(6) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 9.

(7) Не повече от 15 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 10, като не повече от 5 на сто от активите на съответния фонд могат да се инвестират в дружества със специална инвестиционна цел, секюритизиращи вземания."

2. Създават се нови ал. 8 и 9:

„(8) Не повече от 10 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират в дялове или в акции на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.

(9) Не повече от 2 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, могат да се инвестират във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 12."

3. Досегашните ал. 8-10 стават съответно ал. 10-12.

4. Създават се ал. 13 и 14:

„(13) Не повече от 30 на сто от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по

професионални схеми, могат да са деноминирани във валута, различна от лев и евро, с изключение на активите, за които е налице ограничаване на валутния риск чрез сключени хеджиращи сделки, съгласно чл. 179б.

(14) Конкретните изисквания и ограничения към инвестициите се определят в инвестиционната политика на съответния фонд."

§ 99. Член 251а се изменя така:

„Нарушаване на изискванията и ограниченията по обективни причини

Чл. 251а. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 176 и 179б и на инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми. В случай че придобити активи по обективни причини престанат да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми заместник-председателя на комисията за това в 7-дневен срок от датата на промяната и да приведе активите на фонда в съответствие с тези изисквания в шестмесечен срок от промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 177а, чл. 179а, ал. 1, чл. 251 и на предвидените ограничения в инвестиционната политика на управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, и да приведе активите на фонда в съответствие с тях в рамките на шест месеца от датата на превишаване на съответното инвестиционно ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;
2. промяна в общата стойност на активите на фонда;
3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;
4. намаляване на капитала на даден емитент;
5. намаляване на броя на акциите и/или дяловете на колективна инвестиционна схема;
6. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от пенсионноосигурителното дружество.

(3) В случаите по ал. 2, до привеждане на активите на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, в съответствие със законовите изисквания, пенсионноосигурителното дружество не

може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответно на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, са нарушени ограниченията по чл. 177а, чл. 179а и/или чл. 251 от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи следва да се приведат в съответствие с тези ограничения в срок шест месеца от датата на вписване на вливането или сливането в съответния регистър."

§ 100. Създава се чл. 251а¹:

„Неприлагане на ограниченията

Чл. 251а¹. При спазване на принципите по чл. 175 пенсионноосигурително дружество, което е получило разрешения да управлява фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, може да не прилага ограниченията по чл. 177а, 179а и 251 в срок до шест месеца от тяхното получаване."

§ 101. В наименованието на чл. 252 думата „фонд“ се заменя с „фондовете“.

§ 102. В чл. 256 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Редът и начинът за изчисляване и превеждане на таксата по ал. 1, т. 3 се определят с наредба на комисията.“

§ 103. В чл. 257 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) точки 1 и 3 се отменят;

б) точка 4 се изменя така:

„4. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Таксата по ал. 1, т. 2 не се заплаща от наследниците на починало осигурено лице или пенсионер.“

§ 104. В чл. 259 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Всички разходи за управление на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са за сметка на

пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява, с изключение на разходите за придобиване и продажба на активи.”

§ 105. Създава се чл. 330а:

„Принудително прекратяване в случаите по чл. 122е, ал. 1, т. 1

Чл. 330а. При отнемане на лицензията за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване на основание чл. 122е, ал. 1, т. 1, се извършва ликвидация на дружеството. Общото събрание на акционерите на дружеството за допълнително социално осигуряване назначава ликвидатор в двумесечен срок от влизането в сила на решението на комисията.”

§ 106. Наименованието на чл. 331 се изменя така:

„Принудително прекратяване в случаите по чл. 122е, ал. 1, т. 2 и 6 и ал. 2”.

§ 107. В чл. 333 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Искането на комисията следва да съдържа:

1. наименованието на съда, до който е отправено;

2. наименованието и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество и имената на лицето/лицата, които го представляват;

3. основанието, въз основа на което е отнета лицензията;

4. в какво се състои искането;

5. подпис на председателя на комисията.”

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) Към искането се прилагат заверен препис от решението за отнемане на лицензията, както и доказателство за уведомяването по чл. 78, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.”

3. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

§ 108. Създава се чл. 339а:

„Принудително прекратяване в случаите по чл. 122е, ал. 1, т. 7

Чл. 339а. (1) При отнемане на лицензията за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване на основание чл. 122е, ал. 1, т. 7 на дружество, което не е започнало да извършва дейност по допълнително социално осигуряване, се прилага чл. 330а.

(2) При отнемане на лицензията за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване на основание чл. 122е, ал. 1, т. 7 на дружество, което е започнало да извършва

дейност по допълнително социално осигуряване, се прилагат чл. 331 и 332.”

§ 109. В чл. 342 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) При ликвидация на дружество за допълнително социално осигуряване съхраняваните от него документи от значение за правата на осигурените лица, на пенсионерите, на техните наследници и на другите правоимащи лица се предават на дружеството или дружествата за социално осигуряване, чиито фондове са правоприменници на прекратените фондове, управлявани от ликвидираният дружество, в случай че не е предвиден специален ред за тяхното предаване и съхранение и срокът за съхранението им не е изтекъл.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) За архивирането на останалата документация дружеството за допълнително социално осигуряване се обръща за съдействие към органите за управление на Националния архивен фонд.”

§ 110. В чл. 343а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думите „фонд „Пенсии“ се поставя запетая, добавя се „съответно от фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и се поставя запетая.

2. В ал. 5 думите „по чл. 171, ал. 1 и 2“ се заменят с „по чл. 171, ал. 1“.

§ 111. В чл. 343в, ал. 1, т. 1 след думите „във фонд „Пенсии“ се поставя запетая, добавя се „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и се поставя запетая.

§ 112. В чл. 343г, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 след думите „във фонд „Пенсии“ се поставя запетая, добавя се „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и се поставя запетая.

2. В т. 2, букви „а“ и „б“ след думите „във фонд „Пенсии“ се поставя запетая, добавя се „съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и се поставя запетая.

§ 113. В чл. 344 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 7 и 8 думите „чл. 121ж, ал. 1 и 2“ се заменят с „чл. 121ж, ал. 1-3“;

б) точки 13 и 15 се отменят;

в) създават се т. 18 и 19:

„18. да наложи временна забрана за изпълнение на функциите на член на управителния или контролния орган или на друго лице, оправомощено да управлява и/или представлява дружеството за допълнително социално осигуряване;

19. да задължи дружеството за допълнително социално осигуряване да ограничи своите оперативни разходи, включително като процент от общите нетни приходи, когато са нарушени изискванията на чл. 121в, ал. 4, 11 и 12 или съществува непосредствена опасност от нарушаването им.“

2. В ал. 2:

а) създава се нова т. 2:

„2. да назначи за сметка на дружеството за допълнително социално осигуряване в случаите по ал. 1:

а) регистриран одитор;

б) външен независим експерт за извършването на оценка на активи на фонд за допълнително социално осигуряване и/или на дружеството за допълнително социално осигуряване;

в) външен независим експерт за извършването на оценка на риска на отделна инвестиция или на инвестиционния портфейл на фонд за допълнително социално осигуряване;

г) външен независим експерт за извършване на оценка на системата за управление на дружеството или на отделни нейни функции;

д) актюер с призната правоспособност за извършване на актюерска проверка;“

б) досегашната т. 2 става т. 3 и в нея накрая се поставя запетая и се добавя „в случаите по ал. 1“;

в) създава се т. 4:

„4. да ограничи дейността на пенсионноосигурителното дружество в случаите по ал. 1, като му забрани да извършва определени сделки, дейности и/или операции;“

г) досегашната т. 3 става т. 5 и в нея накрая се добавя „в случаите, предвидени в този кодекс“.

3. В ал. 4 думите „лица, които изпълняват ръководни функции“ се заменят с „лицата на ръководна длъжност“.

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) Мерките по ал. 1 и 2 се прилагат и в случаите на нарушение на акт на орган на Европейския съюз с пряко действие, с който се възлагат задължения на лицата по ал. 4 във връзка с дейността по допълнително социално осигуряване.“

5. Досегашните ал. 5-7 стават съответно ал. 6-8.

6. Създава се ал. 9:

„(9) Редът и начинът за назначаване на лицата по ал. 2, т. 2 и изискванията към тях се определят с наредба на комисията.“

§ 114. В чл. 345, ал. 1 след думите „по чл. 344, ал. 1“ се добавя „и чл. 346а, ал. 1“.

§ 115. В глава тридесет и девета се създава чл. 346б:

„Субсидиарно прилагане

Чл. 346б. Доколкото в тази глава не са предвидени особени правила, се прилагат съответните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 116. В чл. 347, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В основния текст думите „чл. 121д, ал. 2“ се заменят с „чл. 121д, ал. 1 и ал. 5, т. 1-8 и т. 10-12“.

2. Точка 2 се изменя така:

„2. да не е съпруг, роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен на член на управителен или на контролен орган на дружеството за допълнително социално осигуряване, чиито правомощия са преустановени с акта на назначаване на квестора, и не се намира във фактическо съжителство с такова лице;“.

3. Точка 3 се отменя.

§ 117. Член 351 се изменя така:

„Отговорност за нарушения на нормативната уредба

Чл. 351. (1) Който извърши или допусне извършване на нарушение:

1. на чл. 121д, ал. 15, чл. 121з, чл. 123г, ал. 1-4 и ал. 6-16, чл. 123з, чл. 135, чл. 142а, чл. 143, ал. 3, чл. 144, ал. 4, чл. 145, ал. 3, чл. 153, чл. 154, чл. 172, ал. 2, чл. 173, чл. 188, ал. 1 и 2, чл. 216, чл. 216а, чл. 218, ал. 4, чл. 223, чл. 224, чл. 229, ал. 4, чл. 229а, ал. 4, чл. 229в, чл. 230, ал. 5 и 6, чл. 231, чл. 233, чл. 235, ал. 3, чл. 235а, чл. 236, ал. 1 и 2, чл. 237, чл. 238, чл. 239, чл. 240, чл. 248, чл. 248а, чл. 248б, чл. 317, чл. 326, ал. 2, чл. 327, ал. 3, чл. 330 и чл. 331, ал. 5, се наказва с глоба в размер от 2000 до 10 000 лева;

2. на чл. 122а, ал. 4, чл. 122и, ал. 1, чл. 122к, чл. 123, ал. 1, чл. 123в, чл. 123е, чл. 123е¹, ал. 1-9, чл. 123ж, чл. 123и, ал. 1-5, чл. 123и¹, чл. 129 ал. 1-8 и ал. 10-11, чл. 131, чл. 139, чл. 142, чл. 169, чл. 169а, чл. 169б, чл. 170, чл. 175, чл. 175а, чл. 176, чл. 177, чл. 177а, чл. 178, чл. 179, чл.

179а, чл. 179б, ал. 1 и 2, чл. 179в, чл. 180, ал. 1, чл. 180а, чл. 181, ал. 1, чл. 185, ал. 1 и 2, чл. 186, чл. 186а, чл. 187, чл. 190, чл. 192, чл. 193, ал. 5-11, чл. 201, чл. 202, чл. 212, чл. 213, ал. 1-4, чл. 213а, ал. 1-2 и ал. 4-5, чл. 213б, чл. 229г, ал. 1, чл. 234, ал. 1-8 и ал. 10-13, чл. 241, чл. 241а, чл. 245, чл. 246, ал. 1-6, чл. 249, чл. 251, чл. 251а, чл. 251б, чл. 251в, чл. 252, чл. 256, ал. 1, чл. 257, чл. 258, чл. 319, чл. 325, ал. 2, чл. 332, чл. 336, чл. 340, ал. 1 и 2, чл. 342, чл. 347, ал. 3 и чл. 348, ал. 3-7, се наказва с глоба в размер от 4000 до 20 000 лева;

3. на чл. 121, чл. 121а, чл. 121б, чл. 121в, ал. 1-6, ал. 8 и ал. 10-14, чл. 121г, чл. 121е, ал. 2-4, чл. 121ж, ал. 3 и ал. 5, чл. 122ж, чл. 123а, чл. 123б, чл. 123д, чл. 126, чл. 154а, ал. 1, чл. 203, чл. 209, ал. 3, чл. 226, ал. 1, чл. 259 и чл. 322, ал. 7, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 40 000 лева;

4. във всички останали случаи на нарушения на част втора или част втора „А“ на този кодекс, при нарушения на нормативните актове по прилагането му, както и при нарушения на акт на орган на Европейския съюз с пряко действие, с които се възлагат задължения при осъществяването на дейността по допълнително социално осигуряване, наказанието е глоба в размер от 1000 до 10 000 лева.

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 - от 4000 до 20 000 лева;
2. за нарушения по ал. 1, т. 2 - от 8000 до 40 000 лева;
3. за нарушения по ал. 1, т. 3 - от 20 000 до 80 000 лева;
4. за нарушения по ал. 1, т. 4 - от 2000 до 20 000 лева.

(3) За нарушения по ал. 1 на юридическите лица се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 - от 15 000 до 50 000 лева, а при повторно нарушение - от 40 000 до 100 000 лева;
2. за нарушения по ал. 1, т. 2 - от 40 000 до 100 000 лева, а при повторно нарушение - от 80 000 до 200 000 лева;
3. за нарушения по ал. 1, т. 3 - от 60 000 до 200 000 лева, а при повторно нарушение - от 120 000 до 400 000 лева;

4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 10 000 до 50 000 лева, а при повторно нарушение – от 30 000 до 100 000 лева.

(4) Който предостави или допусне да се предостави невярна информация във връзка с осъществяването на осигурителния надзор, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 50 000 лв., когато деянието не съставлява престъпление.

(5) За нарушението по ал. 4 на пенсионноосигурителното дружество се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 150 000 лева.

(6) Който извършва дейност като осигурителен посредник без сключен договор с пенсионноосигурително дружество, се наказва със:

1. глоба от 2000 до 10 000 лв. – за физическо лице;

2. имуществена санкция от 5000 до 50 000 лева – за юридическо лице или едноличен търговец.

(7) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да се възстановят на увредените лица.”

§ 118. В чл. 352 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „1000 до 10 000 лв.” се заменят с „4000 до 20 000 лв.”.

2. В ал. 2 думите „10 000 до 50 000 лв.” се заменят с „40 000 до 100 000 лв.”.

§ 119. В чл. 353 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „10 000 до 100 000 лв.” се заменят с „20 000 до 150 000 лв.”.

2. В ал. 2 думите „1000 до 20 000 лв.” се заменят с „5000 до 50 000 лв.”

§ 120. Създава се чл. 353а:

„Отговорност за невнасяне на имуществени санкции по наказателни постановления

Чл. 353а. Лице, което в едномесечен срок от влизането в сила на наказателно постановление не плати наложената му имуществена санкция, дължи лихва в размер на законната лихва за периода от датата, следваща датата на изтичане на едномесечния срок, до датата на плащането.”

§ 121. В § 1, ал. 2 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 се създава буква „е”:

„е) може по друг начин по преценка на компетентните органи да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на юридическо лице.”

2. Създават се т. 4а - 4д:

„4а. „Предприятие майка" е юридическо лице, което упражнява контрол спрямо едно или повече дружества (дъщерни дружества).

4б. „Дъщерно дружество" е юридическо лице, контролирано от друго юридическо лице (предприятие майка). Юридическите лица, които са дъщерни на дъщерното дружество, също се смятат за дъщерни дружества на предприятието майка.

4в. „Група" е група от дружества, която се състои от:

а) предприятие майка и неговите дъщерни дружества; в групата се включват и дружествата, в които предприятието майка или дъщерните му дружества имат участия, или

б) дружества, които се управляват общо по силата на договор или учредителните им актове или устави, или

в) дружества, в които повече от половината от членовете на управителните или контролните им органи са едни и същи лица през съответната финансова година и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет."

По смисъла на буква „а" „участие" е налице, когато едно лице притежава пряко или непряко 20 или повече от 20 на сто от капитала или от гласовете в общото събрание на дружество, както и когато едно лице притежава права в капитала на друго дружество, които чрез създаване на трайна връзка с това дружество са предназначени да допринесат за дейността на дружеството.

4г. „Лица, действащи в съгласие" са две или повече лица, за които според характера на отношенията между тях или между всяко от тях и трето лице, според тяхното пазарно поведение или сключените от тях търговски сделки, може да се направи основателно предположение, че упражняват или ще упражняват правата, свързани с тяхното пряко или непряко акционерно участие в дружеството за допълнително социално осигуряване, в съответствие с изрично или мълчаливо споразумение между тях.

4д. „Квалифицирано участие" е пряко или непряко участие, възлизащо на 10 или над 10 на сто от капитала или от правата на глас в общото събрание, определено съгласно чл. 145 и 146 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или което дава възможност за съществено влияние върху управлението на дружеството. При определяне размера на квалифицираното участие не се вземат предвид правата на глас или акциите, които инвестиционните посредници или банките държат в резултат на предоставяне на услугите по чл. 5, ал. 2, т. 6 от Закона за пазарите на финансови инструменти, при условие че тези права не се упражняват или използват по друг начин, за да се повлияе върху управлението на дружеството за допълнително социално осигуряване, както и при условие че тези права бъдат прехвърлени в срок една година от придобиването."

3. Точки 5 и 6 се отменят.

4. В т. 7 след думата „пенсионните“ се добавя „и техническите“.

5. Точка 9 се изменя така:

„9. „Системни нарушения“ са три или повече административни нарушения на този кодекс и/или на актовете по прилагането му, извършени в продължение на една година, или три и повече административни нарушения от един и същ вид, извършени в продължение на три последователни години.“

6. В т. 11 думата „сметка“ се заменя с „индивидуална партида“.

7. Точка 14 се изменя така:

„14. „Обезпечени корпоративни облигации“ е емисия облигации, която е обезпечена в размер, не по-малък от 110 на сто от стойността на вземанията по главницата, с обезпечение съгласно чл. 100з, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.“

8. Точки 15 и 16 се изменят така:

„15. „Репо сделка“ и „Обратна репо сделка“ е всяко споразумение, при което се прехвърлят финансови инструменти, като се поема ангажимент за обратното им изкупуване (или замяна с финансови инструменти със същите характеристики) по определена цена на определена бъдеща дата или на дата, която ще се определи от прехвърлителя. Споразумението е „репо сделка“ за страната, продаваща финансовите инструменти, и „обратна репо сделка“ за страната, която ги купува.

16. „Колективна инвестиционна схема“ е:

а) предприятие по смисъла на § 1, т. 10 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;

б) предприятие за колективно инвестиране съгласно чл. 38, ал. 1, т. 5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.“

9. Точка 18 се отменя.

10. Точка 19 се изменя така:

„19. „Опция“ е деривативен финансов инструмент, който изразява правото за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.“

11. Точка 20 се изменя така:

„20. „Фючърс“ е деривативен финансов инструмент, който изразява правото и задължението за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.“

12. Точка 22 се отменя.

13. Създават се т. 31-33:

„31. „Ръководна длъжност“ е длъжността:

а) заемана като член на управителен, контролен или ръководен орган на юридическо лице, посочен в закон, устав или в друг устройствен акт, както и като прокурист на такова лице;

б) включваща изпълнение на функции по ръководство и/или контрол на структурно звено, имащо пряко отношение към осъществяване на основната дейност и функциите на една институция или към основния предмет на дейност на дадено дружество или лице, съгласно тяхната вътрешна структура.

32. „Регулиран пазар“ е пазар по смисъла на чл. 73 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

33. „Идентификационен код на правния субект“ е международен 20-знаков буквено-цифрен код, който позволява уникална идентификация на юридическите лица, участващи на световните финансови пазари.“

§ 122. В § 11г, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби думите „по чл. 246, ал. 3“ се заменят с „по чл. 246, ал. 4“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 123. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на съответните разпоредби съгласно § 129 пенсионноосигурителните дружества са длъжни да съобразят дейността си със съответните изменения и допълнения в Кодекса за социално осигуряване и актовете по прилагането му и да представят в Комисията за финансов надзор документи, удостоверяващи съответствието.

(2) В 6-месечен срок от влизането в сила на съответните разпоредби съгласно § 129 банките – попечители, са длъжни да съобразят дейността си със съответните изменения и допълнения в Кодекса за социално осигуряване и актовете по прилагането му и да представят в Българската народна банка и в Комисията за финансов надзор документи, удостоверяващи съответствието.

(3) В 10-годишен срок от влизането в сила на този закон съгласно § 129 пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат активите на управляваните от тях фондове в съответствие с предвиденото с него отпадане на инвестиционните имоти от допустимите инвестиционни инструменти за тези фондове. Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване не могат да придобиват нови инвестиционни имоти от датата на влизане в сила на този параграф съгласно § 129, т. 1.

§ 124. (1) В двумесечен срок от влизането в сила на този закон съгласно § 129 членовете на управителните и контролните органи, представителите на юридическите лица в контролните органи и прокуристите на пенсионноосигурителните дружества подават заявления по чл. 121д, ал. 10, които се разглеждат по реда на чл. 121д, ал. 11 и 12. Лицата, които управляват и представляват пенсионноосигурителните дружества, представят и доказателства, включително декларации, че са спазени изискванията на чл. 121е, ал. 1 и 3.

(2) В случаите по чл. 121д, ал. 13, както и когато не е подадено заявление в срока по ал. 1, Комисията за финансов надзор прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 3.

§ 125. Пенсионноосигурителните дружества, получили разрешение за управление на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми преди влизането в сила на този закон, са длъжни да подадат заявления за издаването на идентификационни кодове на правния субект за себе си и за управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване по професионални схеми в едномесечен срок от влизането в сила на разпоредбата на чл. 216а съгласно § 129, т. 1.

§ 126. Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагането на Кодекса за социално осигуряване в срока по § 129.

§ 127. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 34, 62 и 102 от 2015 г. и бр. 42 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2, т. 3 след думите „допълнително социално осигуряване“ се поставя запетая и думите „и на управляваните от тях фондове“ се заменят с „на управляваните от тях фондове и на осигурителните посредници“.

2. В чл. 17, ал. 1:

а) в т. 10 думите „органите за управление“ се заменят с „управителните, контролните и другите органи“;

б) създава се нова т. 14:

„14. предявява искиове:

а) за установяване на недопустимост или нищожност на вписвания в търговския регистър, както и за несъществуване на вписано обстоятелство;

б) за прогласяване на нищожност на сделки, свързани с дейността на дружествата за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове, сключени в нарушение на Кодекса за социално осигуряване и на актовете по прилагането му;

в) за отменяне на решение на общото събрание на дружество за допълнително социално осигуряване, когато решението противоречи на повелителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване или на устава на дружеството; искът се предявява срещу дружеството пред окръжния съд по неговото седалище в 14-дневен срок от узнаване за решението, но не по-късно от 3 месеца от провеждане на общото събрание."

§ 128. Отменя се § 116 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ДВ, бр. 67 от 2003 г.).

§ 129. Законът влиза в сила 12 месеца след обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на:

1. Разпоредбите на § 1-4, § 13-15, § 18-20, § 23, § 24, т. 2, 3 и 5, § 27-31, § 32, т. 1 и т. 3-6, § 33-38, § 40, § 42-49, § 51 по отношение на чл. 172, ал. 2, § 52, § 53, т. 2, § 61, т. 1 и т. 2, буква „б“, § 72, § 73, т. 1-6, § 74-78, § 80-82, § 84-94, § 96, § 101, § 104-109, § 110, т. 1, § 111, § 112, § 113, т. 1, букви „б“ и „в“ и т. 2-5, § 114, § 115, § 118-120, § 121, т. 4-6 и т. 13 и § 122-128.

2. Разпоредбите на § 39, 50 и 51 по отношение на чл. 172, ал. 1, § 83, 95, 103 и § 110, т. 2, които влизат в сила от 1 април 2017 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2016 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ЗИД на КСО) се извършват промени в регламентацията на допълнителното пенсионно осигуряване, като тя се доразвива и усъвършенства в няколко основни насоки:

I. Усъвършенстване на изискванията към членовете на управителните и контролните органи

Законопроектът предвижда промени, целящи подобряване на корпоративното управление на пенсионноосигурителните дружества, като са осъвременени и оптимизирани изискванията към членовете на управителните и контролните органи на дружествата. Тези промени са част от действията по засилване на надзора и регулациите в областта на небанковия финансов сектор. Последните са залегнали като мярка в Националната програма за реформи (актуализация 2016 г.), изготвена в рамките на засиленото наблюдение на икономическите политики в Европейския съюз.

Най-съществени са нововъведенията, изискващи подходяща професионална квалификация, опит и добра репутация, като по този начин се обезпечават наличието на необходимите знания и умения у членовете на управителните и контролните органи на дружествата. С цел недопускане до управлението на средствата на осигурените лица и пенсионерите на лица, които са неподходящи за осъществяването на тази дейност, се предвижда и че не могат да са членове на управителния и контролния орган на дружеството лица, които са били освобождавани от такава длъжност в резултат на наложена принудителна административна мярка, които са управлявали дружества, чийто лиценз е отнет, както и на които са налагани административни наказания за системни нарушения.

Част от изискванията за професионален опит на управляващите и представляващите пенсионноосигурителните дружества включва и условието, той да е придобит в предприятия от финансовия сектор, чиято дейност е съизмерима с тази на пенсионноосигурителното дружество, и определени публичноправни институции, предвид обстоятелството, че тези лица осъществяват оперативното ръководство на дейността на дружеството. По отношение на изпълнителните директори и прокуристите се въвежда забрана за заемането на друга длъжност по трудов договор, освен в качеството им на преподаватели във висши училища или сътрудници в научни институти. Изисква се те да управляват дружеството, като присъстват лично на неговия адрес на управление. По този начин се цели пълното и активно

ангажиране на изпълнителните директори и прокуристите с управлението на дружеството и представляваните от него фондове. Предвидено е и цялостното управление и представителство на дружеството да се осъществява съвместно най-малко от две лица, което осигурява завишена отговорност при вземането на решения. В законопроекта са предвидени и други задължения на членовете на управителните и контролните органи, целящи да се гарантира законосъобразно, компетентно, добросъвестно и ефективно изпълнение на техните функции и отговорности.

Друг нов момент в уредбата е участието на независими членове в състава на съвета на директорите или на надзорния съвет, посредством което ще се осигури независима гледна точка и допълнителен професионален капацитет в ръководството на дружествата. Предвидено е, че тези лица трябва да отговарят на изискванията за членовете на управителните органи, както и на някои допълнителни изисквания, целящи безпристрастност при осъществяване на функциите им.

По подобие на други нормативни актове, регулиращи финансовия сектор, законопроектът въвежда одобрителен режим за членовете на управителните и контролните органи на дружествата относно заемането на длъжността в конкретно пенсионноосигурително дружество. По този начин се изключва възможността до управлението на дружеството да бъде допуснато лице, което не отговаря на предвидените в закона изисквания и не е подходящо да осъществява функции с изключително обществено значение.

Друга мярка, предвидена в законопроекта с цел усъвършенстване на корпоративното управление, е развитието на режима за издаване на предварително разрешение за придобиване на акционерно участие, възлизащо на 10 и над 10 на сто от капитала на пенсионноосигурителното дружество. Промените в уредбата се базират на въведените със законодателството на ЕС единни правила за предварителна оценка на придобиванията и увеличението на участия във финансовия сектор, като за отправна точка при разработването на предложените промени са използвани залегналите изисквания в Директива 2007/44/ЕО и в Директива 2009/138/ЕС. В съответствие с възприетия в законодателството на ЕС подход се разширява обхватът на досегашния разрешителен режим, като се предлага същият да включва не само придобиването, осъществявано пряко или чрез свързани лица, а също така и в съгласие с друго лице. По този начин се реагира на случаи, при които се констатира заобикаляне на предвидения в закона режим на предварителен надзор от лица, които на практика се намират в тесни връзки, но от формална гледна точка не попадат в изчерпателно дефинираните хипотези на свързаност по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (КСО).

С цел обезпечаване на текущия мониторинг над акционерите се предвиждат задължения за уведомяване на надзорния орган при промяна в техния състав и размера на

тяхното участие в капитала, както и за деклариране на промени в действителните собственици, които притежават 10 и над 10 на сто от капитала на пенсионноосигурителното дружество.

В съответствие с извършените промени в изискванията към членовете на управителните и контролните органи и акционерите на пенсионноосигурителните дружества са усъвършенствани и разпоредбите, регламентиращи производството по издаване на пенсионна лицензия.

II. Усъвършенстване на изискванията към системите за управление на пенсионноосигурителните дружества

Като част от мерките по засилване на надзора и законодателството в областта на небанковия финансов сектор, залегнали в Националната програма за реформи (актуализация 2016 г.), е въведено и задължението пенсионноосигурителното дружество да разполага с ефективна система за управление, която да осигурява надеждно и благоразумно управление на дейността по допълнително пенсионно осигуряване, като подробно са уредени задълженията на управителния орган във връзка с нейното създаване и функциониране. Изрично се постановява, че в рамките на системата за управление пенсионноосигурителното дружество създава определени ключови функции, които се осъществяват от специализирани служби и звена.

Съгласно законопроекта пенсионноосигурителното дружество е длъжно да изгради ефективна система за управление на риска, както и система за вътрешен контрол, която да гарантира спазването на нормативната уредба, вътрешните документи, сключените договори и принципите за икономичност, ефикасност и ефективност на осъществяваните дейности. Също така се регламентира вътрешният одит в дружеството, като се предвижда той да се осъществява от отделно лице или специализирано звено и да включва оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол и другите елементи на системата за управление. Предвидено е с наредба на комисията да се уредят функциите и задълженията на специализираните служби и звена, които задължително трябва да формира пенсионноосигурителното дружество.

III. Развитие на функциите на банките-попечители

В съответствие с изискването за засилване на надзора и законодателството в областта на небанковия финансов сектор, залегнало като мярка в Националната програма за реформи (актуализация 2016 г.), в законопроекта се предлага задължение за банката-попечител да упражнява контрол относно оценяването на активите на всеки пенсионен фонд. Тази функция е неразривно свързана с контролните функции на депозитарните и попечителските институции, видно от уредбата на тяхната дейност както в други нормативни актове, уреждащи небанковия финансов сектор в България, така и в други страни. Възможен

подход би бил тази проверка да се извършва от банката-попечител ежедневно, но в резултат на задълбочените консултации със заинтересованите страни в рамките на съгласувателната процедура се очерта виждането, че разходите, необходими за упражняване на засиления контрол в това направление, могат да превишат ползите от осъществяването му. Поради това в законопроекта е заложено, че банката-попечител ще проверява оценката на активите на пенсионния фонд на тримесечна, вместо на ежедневна база.

Със законопроекта се развиват и детайлизират съществуващите задължения на банката-попечител за проверка на нарежданията на пенсионноосигурителното дружество за разпореждане със средствата на пенсионните фондове, както и задължението ѝ да сигнализира надзорния орган при установяване на нередности. По този начин се засилва осъществяваният от банката-попечител контрол върху дейността на пенсионноосигурителното дружество и се намалява рискът от извършване на правонарушения. Изрично се регламентира и отговорността на банката-попечител за всички претърпени вреди, произтичащи от неизпълнение на нейните попечителски задължения.

IV. Усъвършенстване на режима за инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване

Законопроектът въвежда възможност за инвестиране в нови финансови инструменти като дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от международни финансови институции, акции и облигации, предлагани при условията на първично публично предлагане, и акции и/или дялове на алтернативни инвестиционни фондове, управлявани от лице, получило разрешение съгласно Директива 2011/61/ЕС. По този начин се създават по-широки възможности за диверсификация на портфейлите на пенсионните фондове, предвид нарастването на техните активи, както и за реализиране на доходност при управлението на средствата на осигурените лица.

В практиката по директно инвестиране на средствата на пенсионните фондове в инвестиционни имоти са констатирани редица проблеми. Пазарите на недвижими имоти се различават съществено от капиталовите пазари както по отношение на тяхната регулация, така и по отношение на прозрачността и ликвидността. Това обстоятелство се отразява върху справедливата оценка на инвестиционните имоти, а вследствие от това – и върху стойността на средствата по партидите на лицата в пенсионните фондове. По тази причина в законопроекта е предвидено те да отпаднат като възможност за инвестиране на средствата на осигурените лица, като същевременно се увеличава лимитът за непряко инвестиране в имоти чрез придобиване на акции на дружества със специална инвестиционна цел.

С цел предотвратяване на конфликт на интереси и ограничаване на възможностите за сделки със свързани лица са

предложени промени, като съществуващите забрани за инвестиране във финансови инструменти, издадени от пенсионноосигурителното дружество и свързани с него лица, се допълват със забрана за инвестиране и във финансови инструменти, издадени от лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество, за придобиване от пенсионните фондове на активи от лица, които са част от група, в която пенсионноосигурителното дружество е дъщерно дружество, и за придобиване от такива лица на активи – собственост на фондовете. Подчертана е и изричната забрана за инвестиране на средствата на пенсионните фондове във влогове в банка, която е свързано лице с пенсионноосигурителното дружество или принадлежи към същата група.

С оглед намаляване на риска от концентрация на инвестициите на пенсионните фондове във финансови инструменти, издадени от дружества в една група, се въвежда ограничение за инвестиране в една група до 10 на сто от активите на задължителните и доброволните пенсионни фондове. С оглед на по-добра диверсификация на портфейлите на пенсионните фондове и намаляване на концентрационния риск са развити и ограниченията при инвестиране на средствата на пенсионните фондове във финансови инструменти, издадени от един емитент. По-конкретно с проекта се предвижда, че фонд за допълнително пенсионно осигуряване може да притежава не повече от 7 на сто от акциите без право на глас на един емитент, а фондовете, управлявани от едно пенсионноосигурително дружество – заедно не повече от 20 на сто. По аналогични съображения не се допуска пенсионен фонд да притежава повече от 20 на сто от една емисия облигации. По отношение на дяловете на колективните инвестиционни схеми въведеният лимит е 45 на сто общо за пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, а по отношение на алтернативните инвестиционни фондове – 20 на сто.

С цел противодействие на констатирани в практиката проблеми е направена промяна в изискванията към „репо сделките“ и „обратните репо сделки“, които могат да се сключват за сметка на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, като в законопроекта се предвижда насрещните страни по тези сделки да са банки или инвестиционни посредници с предвиден в закона минимален капитал, по отношение на които се осъществява специализиран надзор. По този начин се намалява рискът от неизпълнение от насрещната страна по тези сделки с цел по-висока защита на интересите на осигурените лица.

V. Съобразяване с изисквания на законодателството на Европейския съюз

Със законопроекта се предлага въвеждане на забрана за използване на пола като актюерски фактор при определяне на размера на пожизнената пенсия за старост, отпускана във връзка с осигуряване в универсален пенсионен фонд. С това изменение

се цели съобразяване на българското законодателство, уреждащо задължителните пенсионни схеми, с изискванията на Директива 79/7/ЕИО на Съвета относно постепенното прилагане на принципа за равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване, в светлината на новата съдебна практика (употребата на посочените данни се забранява с решение на Съда на Европейския съюз по дело С-318/13.) и вследствие на процедура EU Pilot № 6013/14/JUST на Европейската комисия.

VI. Въвеждане на изискване за използване на идентификационен код на правния субект

На 11 септември 2014 г. Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕИОРА) прие Насоки относно употребата на идентификационния код на правния субект, наричани по-нататък „Насоките“. С тези Насоки ЕИОРА изразява подкрепата си за въвеждането на системата за идентификационен код на правния субект (ИКПС), предложена от Съвета за финансова стабилност и подкрепена от държавите от G20. С Насоките се препоръчва на националните надзорни органи да изискват от определени категории финансови институции (включително институциите за професионално пенсионно осигуряване) да се сдобият с ИКПС и да гарантират, че предоставяната до ЕИОРА информация за разглежданите институции съдържа ИКПС.

Идентификационният код на правния субект представлява международен 20-знаков буквено-цифрен код, който позволява уникална идентификация на юридическите лица, участващи на световните финансови пазари. Използването на такъв код значително подобрява автоматизацията на обработката на данните за финансовите институции и улеснява надзорната дейност и координацията между националните надзорни органи и компетентните органи на ЕС.

Предвид гореизложеното със законопроекта се въвежда изискване фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и пенсионноосигурителните дружества, които ги управляват, да се сдобият с ИКПС.

VII. Други изменения и допълнения, насочени към усъвършенстване на нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване

Със законопроекта са предложени и други промени, най-важните от които са следните:

1. Актуализиране на условията за придобиване на право на пенсия от универсалните пенсионни фондове

С предлаганите промени в чл. 167 от КСО се предвижда, че правото на пенсия за старост от универсален пенсионен фонд

се придобива при навършване от страна на осигуреното лице на възрастта по чл. 68, ал. 1 или до една година преди това. Във връзка с това се предлага и отменяне на § 116 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ДВ, бр. 67 от 2003 г.).

Посредством обвързването на правото на пенсия от универсален пенсионен фонд (УПФ) с възрастта по чл. 68, ал. 1 от кодекса вместо с придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от държавното обществено осигуряване, се запазва възприетият в § 116 подход и се облекчава процедурата по отпускане на пенсия от УПФ, тъй като осигуреното лице следва да докаже единствено навършването на съответната възраст вместо придобито право на пенсия от НОИ. По този начин се създава ясна уредба, с която се третира по еднакъв начин всички осигурени лица.

Възприетият подход за пенсиониране до една година по-рано преди навършване на основната пенсионна възраст е в синхрон с чл. 68а, ал. 1 от КСО и също способства за натрупване на достатъчно средства по индивидуалните партии на осигурените лица. По този начин се дава възможност да се реализира и основната цел на осигуряването в УПФ, а именно отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост, вместо еднократно или разсрочено изплащане на средства по чл. 131, ал. 2 от КСО. В най-голяма степен това е от значение за осигурените лица, започнали трудова дейност преди въвеждането на допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УПФ, тъй като в тяхна полза са правени осигурителни вноски и техните средства са носили доходност за по-кратки периоди.

2. Повишаване на изискванията към осигурителните посредници

Осигурителният посредник е важна фигура в дейността по допълнителното пенсионно осигуряване. Обикновено той е връзката между пенсионноосигурителното дружество и осигурените лица. При осъществявания контрол от страна на Комисията за финансов надзор са констатирани редица проблеми в дейността по осигурително посредничество. Това налага по-пълното и детайлно регламентиране на функциите на лицата, които я осъществяват, и въвеждане на допълнителни изисквания към тях. Осигурителните посредници би трябвало да притежават определена компетентност и да имат чисто съдебно минало предвид естеството и характера на осъществяваната дейност. Такива изисквания обаче на практика липсват в действащата уредба в КСО. Проектът отстранява този пропуск. Уредени са също така основните задължения на тези лица и са посочени забрани във връзка с работата им.

Практиката показва, че един от основните проблеми е липсата на достатъчно познания у осигурителните посредници, включително познаване на принципите на допълнителното пенсионно осигуряване. Това се отразява на предоставяната

информация на осигурените лица, която в много случаи е непълна и неточна. С оглед на това в законопроекта е предвидено задължение за пенсионноосигурителните дружества да осигурят обучение на лицата, с които възнамеряват да сключат договор за осигурително посредничество. Предвидено е също дружествата да създадат нужната организация за последващото им обучение и инструктаж.

В проекта е въведено и задължение за пенсионноосигурителното дружество да упражнява контрол за съответствието на осигурителните посредници с изискванията на кодекса и да извършва редовни проверки за законосъобразното упражняване на дейността им.

Регламентирането на изисквания към осигурителните посредници и обвързването им с отговорности при неизпълнение се очаква да доведе до повишаване качеството на дейността, по-висока ефективност на надзора, както и създаване на условия за получаване от осигурените лица на конкретна, ярна и разбираема информация, за да могат те да вземат информирани решения, свързани с осигуряването им във фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

3. Облекчаване на режима на промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурените лица от един в друг съответен фонд за допълнително пенсионно осигуряване

Измененията в тази насока са свързани с намаляване на продължителността на периода, в който лицата са ограничени да променят участието си във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Освен това разпоредбата на чл. 171, ал. 1 от КСО е допълнена с възможността осигурените лица да променят участието си, след като са упражнили правото по чл. 124а от КСО да възобновят осигуряването си в пенсионен фонд.

Премахва се и таксата за прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида от един фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

4. Повишаване на прозрачността на допълнителното пенсионно осигуряване и на осведомеността на осигурените лица

Освен описаните по-горе промени, свързани с обезпечаването на информиран избор, със законопроекта са предприети и други промени, насочени към повишаване на прозрачността на допълнителното пенсионно осигуряване и на осведомеността на осигурените лица.

В новата ал. 3 на чл. 123ж на законово ниво се урежда задължение пенсионноосигурителните дружества да създават и да поддържат електронни досиета на всички осигурени лица и пенсионери в управляваните от тях пенсионни фондове. Това задължение и сега съществува, като представлява част от

регламентацията в Наредба № 47 на Комисията за финансов надзор (КФН) за изискванията към информационните системи на пенсионноосигурителните дружества. Закрепването му в кодекса обаче представлява следваща стъпка в развитието на нормативната уредба, свързана със защитата на интересите на осигурените лица и пенсионерите и по-нататъшното утвърждаване на допълнителното пенсионно осигуряване като прозрачна система, която дава възможност за вземане на информирани решения от потребителите.

Съгласно посочената норма електронното досие трябва да съдържа всички налични данни за осигуреното лице и да му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история. За практическата реализация на това право и на заложеното право за достъп на всяко лице до данните в индивидуалната му партида, в чл. 123з, ал. 3 е предвидено задължение на дружеството да издава при поискване уникален идентификатор на съответното лице. Уредено е и право на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници да получат копие от съдържащите се в електронното досие документи на хартиен или електронен носител (чл. 123з, ал. 9).

5. Усъвършенстване на производствата по издаване на разрешения и одобрения, като се развиват правилата за тяхното осъществяване и се прецизират и допълват основанията за отказ за издаване на разрешение или одобрение.

6. Прецизиране на изискванията към финансовите отчети на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и въвеждане на допълнителни изисквания към техния одит, включително задължение на одиторите да информират надзорния орган за определени обстоятелства, които са им станали известни в хода на одита.

7. Промени в уредбата на административно-наказателната отговорност и принудителните административни мерки

В законопроекта се предлага диференциране на размера на глобите и санкциите за нарушение на разпоредбите на част втора от КСО според тежестта на нарушенията, което дава възможност на административно-наказващия орган да определя по-справедливо наказание. Увеличен е и размерът на санкциите и глобите, налагани за извършване на нарушения на КСО и подзаконовите актове по прилагането му, включително за неизпълнение на принудителна административна мярка и за осъществяване на дейност без лицензия (чл. 352 и 353 от КСО). Повишаването на размера на налаганите наказания е свързано както с обстоятелството, че техният размер не е променян от приемането на съответните разпоредби на КСО, така и с необходимостта от засилване на тяхното превантивно въздействие.

Извършени са промени и в уредбата на принудителните административни мерки, които ще дадат възможност на надзорния орган своевременно да реагира в защита на интересите на

осигурените лица и пенсионерите по адекватен на възникналите проблеми начин. По-конкретно, с цел обезпечаване спазването на изискванията към капитала на пенсионноосигурителното дружество, се предвижда възможност заместник-председателят на комисията да задължи дружеството да ограничи своите оперативни разходи, когато капиталовите изисквания са нарушени или съществува непосредствена опасност от нарушаването им. С цел оперативност надзорният орган също така се овластява да налага временна забрана за изпълнение на функциите на член на управителния или контролния орган или на друго лице, оправомощено да управлява и/или да представлява дружеството за допълнително социално осигуряване. С цел отстраняване на констатирани в практиката проблеми е дадена възможност на надзорния орган, освен одитор, да може да назначи и друг независим експерт или вещо лице за извършване на проверка на специфични въпроси от дейността на пенсионноосигурителното дружество, като редът и начинът за тяхното назначаване ще се регламентират в наредба на КФН.

С цел обезпечаване прилагането на актовете на ЕС с пряко действие със законопроекта се предвижда възможност за прилагане на принудителни административни мерки и налагане на административни наказания във връзка с нарушаването им.

8. Регламентиране на съхраняването на документите, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване

Друг нов момент в законопроекта е свързан с въвеждането на правила за съхраняването от пенсионноосигурителните дружества на документацията, свързана с дейността по допълнителното пенсионно осигуряване. Досегашната практика показва необходимост от регламентиране на срока за съхранение както на документацията на хартиен носител, така и на електронните данни в дружеството. Този срок следва да е съобразен с дългосрочния характер на пенсионноосигурителните правоотношения, които могат да надхвърлят периоди от 40-50 години. С новата разпоредба на чл. 123и¹ от КСО се предвижда документите, данните и информацията от значение за упражняване на правата на осигурените лица, пенсионерите или техните наследници да се съхраняват от пенсионноосигурителното дружество най-малко 50 години считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение. Този срок може да е и по-дълъг, когато в конкретен случай се налага съхраняването на документацията за по-продължителен период с оглед на интересите на правоимащите лица. При определянето на срока за съхраняване на документите е взет предвид аналогичният срок за съхранение на разплащателните ведомости на предприятията, уреден в Закона за счетоводството и в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Ведомостите за заплатите са основният източник, въз основа на който се издават документите, удостоверяващи трудовия стаж и осигурителния доход на лицата при пенсионирането им от Държавното обществено осигуряване по първи стълб.

9. Дефиниции

Във връзка с направените изменения в КСО са въведени и необходимите за целта определения на използваните понятия, както и са прецизирани някои от съществуващите дефиниции.

Във връзка с измененията в регулациите по отношение на изискванията към членовете на управителните и контролните органи е въведена дефиниция за „ръководна длъжност“, а по отношение на режима на инвестиране на средствата на пенсионните фондове са въведени дефиниции за „група“, „предприятие-майка“ и „дъщерно дружество“. Прецизирано е определението за „контрол“. Определенията за „опции“ и „фючърси“ са синхронизирани с дефинициите в Закона за пазарите на финансови инструменти.

VIII. В Преходните и заключителните разпоредби:

С Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта подробно са уредени въпросите, свързани с приемането на подзаконовата нормативна уредба, необходима за неговото прилагане, както и привеждането на дейността на пенсионноосигурителните дружества в съответствие с новата регламентация. Предвидени са изменения в Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), с които се въвежда право на ресорния заместник-председател да предявява искове за установяване на нищожност на вписвания в търговския регистър, на сключени сделки и на решения на общото събрание на дружеството в нарушение на изискванията на КСО, по подобие на аналогичното правомощие по чл. 15, ал. 1, т. 8 от ЗКФН на заместник-председателя, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност“, с цел отстраняване на частноправните последици от извършените нарушения.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване не се очаква да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет на Република България.

Законопроектът не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№.....

..... 2016 г.

ДО

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

г-жа ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЦАЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №..... на Министерския съвет от 2016 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване.

Приложение: съгласно текста.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)